

KASDIENA...

Reakcinių Sandra Demagogai Smetonininkų Schodas Skoropadskio Padėmė

Republikonų ir pietinių valstijų burbonų balsais atmetta federalis balotas kareiviams. Tai šlykšti demonstracija prieš valdžią ir karo vadovybę.

Amerikos kariai neužmirš padarytos jiems nuoskaudos.

Vieton federalio baloto pakista archaiski šėitavi balotai, kuriuos prezidentas Rooseveltas teisingai apibūdino kaip apgaulę.

Sovietų parlamente tuoj po V. Molotovo kalbėjo Justas Paleckis. Savo kalbą jis prisiminė ir Amerikos lietuvius.

Šios šalies lietuviams džiugu girdėti, kad jų senoji tėvynė turės savo diplomatinę atstovybę svetu.

Vieloj Zadeikių ir Daužvardžių bus kiti žmonės.

Nesenai McCormicko "Tribune" rašė, kad Talkininkams Amerika siūnė geriausią mėg. o amerikonomis lieka tik mėgaliai.

Kunigo Urbonavičiaus "Darbininkas" neatsilikta ir stambiu atgalviu praneša: "Gausime mažiau sviesto. Rusija gaus daugiau."

Ir mėsos ir sviesto mes turime užteklinai. Čia visi socialai gyvena.

Tik Jungtinių Tautų priešai vartoja tokių demagogijų.

Sovietų parlamente kalbėjo ir Latvijos atstovas Lacis. Tarp kitko, jisai pranešė, kad Raud. Armijoj yra daugiau kaip dešimt latvių generolų.

Lietuvių generolų, kiek žinoma, yra keturi. Bet apie šį laiką, veikiausia, bus daugiau.

Kaip šiandien New York'e įvyksta Smetonos kavalerių schodas. Suvažiuos "generolai" be armijos. Kiekvienas jų atstovauja tik savo apėtį. Jų valdžioti piešia jiems dvarėlius, kamėnynai ir Palangos vasarnamius. Kaip būtų puiku, jei Lietuvoj atsistiegtų smetoniniai laikai!

Sultrips los jų svajonės, kaip tie palociai ant ledo.

Nesenai tokį jau schodą turėjo hetmano Skoropadskio ukrainiški tautininkai. Jie seimavojo Philadelphiaj ir išlepe rezolucija, kad Ukraina turi būti "nepriklausoma." A t i d u o k jiems net tik Kijevą, bet ir Charkovą.

Tie hitleriniai lunatikai greit pradės sienom laiptoti. Beje, jie gavo pasveikinimą ir nuo lietuviškų smetonininkų.

Tokie tokius iš tolo smuodžia.

Atkreipkite dėmesį į Burms frontą.

26 diena spalio mėn. kinai, iš treynyti Indijoj, pradėjo ofensyvą. Nuo to laiko jie pažengė pirmyn šimtai mylių, stumdami japonus gan plačiu pajūrio ruožtu.

Dabar beveik kasdieną pranešama, kad japonai priversti trauktis mylių ar dvi.

Mūšiai Burmoje gali išsivystyti platesniu ofensyvu.

Tulas donkšotas "Keleivų" raso, kad Bostone jie šauks socialistų "suvažiavimą." Visas

Dar 15,000 Vokiečių Išmušta

AMERIKOS LAIVYNO DALINIAI UŽĖMĖ JAPONIJOS LAIVYNO BAZĘ MARSHALL SALYNE

Kiti Žygiai Eina Šioj Srity Gerai; Japonų Radijas Pripažysta Savo Pralaimėjimus, Bet Sako Amerika Daug Rizikuoja

PEARL HARBOR, vas. 4.—Amerikos laivyno didžiausia flota Pacifike įplaukė į Kwajalein lagūną ir užėmė svarbią Japonijos laivyno bazę pačioje Marshall salyno širdyje.

Padaryta nauji žygiai prieš japonus šiuriniai New Guinea pakraščiu.

Transporto laivai, lydimi karo laivų, įplaukė Kwajalein lagūnan jau antradienį, antrą dieną invazijos.

Ketvirta Mariny Divizija gi užėmė Namur salą laigiantis 21 valandom atakos. Amerikos karių 100 užmušta ir 400 sužeista. Japonai veiks visi išmūsti ar sužeisti.

Septinta Amerikos armijos divizija padarius gero progreso. Ji naudoja tankus ir lėpynų sviedėdus. Ji sunaikino japonų pozicijas Kwajaleine.

Rear Adm. R. K. Turner patenkintinai pareiškė, kad laimėta daug, o nuostoliai mums buvo maži.

Per dvi dienas smarkių atakų japonų tvirtumos išstakytos, jų pozicijos išdaulytos. Aviacija veikė sutartinai su laivynu.

Tokia smarki ir greita ataka, sako admiralas, daug gyvasčių išgelbėjo.

Mažesniū atakom, šen ir ten įsiveržimais, būtų daug atsiėjo.

Naciai Sudegino Francuzijos Kaimą Kerštu už Partizanus

BERN, vas. 4.—"Journal de Geneve" gavo žinių, kad kaimas Pouilly, netoli St. Jeoire, Francuzijoje, visai sudeginas nacių už tai, kad partizanai atakavo nacių armijos būrį ir sunaikino j.

Partizanai atakavo nacius jiemsėjus į tą kaimą. Šaudė per langus ir iš namų pasislėpę.

BRITANLIJA PROTESTUOJA PRIEŠ NACIŲ TERORĄ

LONDONAS.—Britanijos valdžia įteikus nacių vyriausybei protestą, per šveicarijos valdžią, prieš perdidelį sugrūdūnų ir žiaurių elgesį su karo laivais Silezijos kempėj.

as jų "suvažiavimas" sutilps "Keleivio" priemenioj.

Pabudę po dviejų metų pertraukos, jie pramerkė akis, o naskui vėl užmigo. Ta jų "socialistų sąjunga" tai antra Tėvynės Mylėtojų Draugija. Gyvas nabašininkas!

Rytoj, draugai, pasimatysime "Vilnius" koncerte. Kiekvienas atsiveskim kuo daugiausia svečių. L. Pruseika.

NEW YORK, vas. 4.—Po 21 valandų tyčijimo Tokio radijas prabilo apie Amerikos karinių jėgų invaziją į Marshall salas. Girdi, invazija reikiška didelį "genblinimą," daug rizikos.

Apie didelį japonų sumušimą radijas taušaus užtyli. Bandoma rmminti žmones, kad ir j Gilbert salas ir j Marshall salas invazija Amerikai "daug atsieiung."

Partizanai Atremia Nacių Kontr-Atakas

Naciai Nori Įsibrauti Slovenijon; 6,330 Užmuštų

LONDONAS, vas. 4.—Jugoslavijos partizanai smarkiai grumiasi su nacijs, kurie stengiasi įsibrauti Slovenijon. Vokiečiai pastačė čia savo geriausią diviziją. Partizanai paneša didelius nuostolius.

Vokiečiai bando įsibrauti iš Italijos.

Partizanų daviniai sako, kad gen. Broz šeši korpusai Slovenijoje išmušė 6,330 vokiečių ir 7,254 suėmė nelaisvėn peraitais metais.

Šiuo tarpu mūšiai eina prie Kaini ir Promnia, ir dar keliose vietose.

Slapta Konferencija Francuzijoje, Pasirušimui Kovon

GENEVA, šveicarija, vas. 4.—Francuzijoje kur tai įvykus slapta konferencija belgų, olandų ir francuzų slaptai veikiančių grupių ir organizacijų atstovų.

Paniškėjo, kad slaptas veiktmas turi 15,000 armijos, bet reikią ją ginklyti. Slaptai veikiančiai belgai, olandai ir francuzai ruošiasi stoti kovon kai prasidės invazija.

Aliantų Armija Esanti Įpiniota Prie Rymo

LONDONAS.—Vokiečių karo komanda skelbia, kad Aliantų armija, išsėdus tulas laikas atgal, prie Nettuno, esanti nacių apsupta.

Aliantų pranešimas iš Alžyro tačiau sako, kad nacių kontratakos toj srity atmuštos.

Turkija Suvaržo Įvažiavimą Iš Bulgarijos

ANKARA.—Iš Bulgarijos bėga Turkijon daugelis žmonių, tai turky valdžia suvaržė įvažiavimą. Sakoma, Bulgarijos armijoj eina sukilimai prieš nacius.

Anglų Orlaiviai Vėl Bombardavo Vokietiją

LONDONAS, vas. 4.—Anglų lengvi bombieriai "uodai" atakavo vakarinę Vokietiją ir šiaurinę Francuziją. Neskelbia kurie miestai Vokietijoje bombarduoti.

Vokiečių 70 orlaivių bandė atakuoti Angliją, bet viso tik 20 jų pasiekė Londono apiečink. Keituri nacių orlaiviai numušti anglų anti-orlaivinių kamuolių, kiti krito anglų aviacijos auka.

Bulgarijos Armijoj Kilęs Maištas

BERN, vas. 4.—Stockholmo laikraštis Tidningen gavęs pranešimą, kad Bulgarijos armijoj įvykė sukilimų. Paskelbta karo stovis Burgas, Buse, Plevene ir Plovdiv miestuose.

Cairo radijas skelbia, kad nacių gestapo viršila Himmler paėmęs galią j savo rankas slopi-na sukilimus.

Bulgarijos armija naciai jau nepasitiki ir dėjo gestapo valdo, pastūmęs Bulgarijos valdžią į šalį.

Rymas Busiųjų Išdaužytas, Gązdina Naciai

LONDONAS, vas. 4.—Vokietijos ambasadorius Vatikanų ryšys popiežiui, kad vokiečiai šyk ginsis ir jis bus sunaikintas, jei Aliantai nepašiks j ramybėje, skelbia turky radijas.

(Rymas negeresnis už kitus miestus, kurie pateko karo surkurin ir buvo sugriauti.)

Uždarė Francuzų Jaunimo Organizaciją

BERNE, vas. 4.—Skaitlinga francuzų jaunimo organizacija, Vichy teritorijoj, uždaryta. Ją uždarė naciai su pritarimu: Lavalio valdžios.

Nors ta organizacija skaitėsi nepolitinė ir nepriešinga Vichy ir nacių valdžiai, naciai skaito ir jį pavojingą.

Amerikiečiai Bombardavo Kuriles, Japonijoj

WASHINGTON, vas. 4.—Amerikos bombieriai, atkėję iš Aleutian salų, vėlei bombardavo Japonijos laivyno bazę Kuriles, šiaurinėj Japonijoj.

Tai jau dešimtu kartu Kuriles bombarduoti, nuo gruodžio mėnesio.

Visi bombieriai gryžo iš atakos lankė.

LONDONAS.—Nacių spauda skelbia, kad devyniolika asmenų mirėlia nabausti "už vagystę" Vokietijoj. Tarpe nabaugstų yra 7 lenkai, viena francuzė mergina 17 metų.

Vokiečiai Plėšia Estiją Bėgdami

STOCKHOLMAS, vas. 4.—Vokietijos armija traukdamosi nuo Raudonosios Armijos atakų plėšia Estijos turtą kiek jo dar likę. Talline vokiečiai rekvizavo visus arklius, ir visi gyvuliai bus rekvizuoti. Naciai teisinasi tai darą, kad visa tai nepatektų Raudonajai Armijai. O iš to matosi, kad naciai neturi vilties atsilaikyti.

Atstovų Butas Atmetė Karių Balsavimo Bilių

WASHINGTONAS, vas. 4.—Prezidento Roosevelto pastangos suteikti kareiviams užjūry esantiems teisę ir progą dalyvauti balsavimuose nepavyko. Atstovų butas atmetė tokių bilijų 224 balsais prieš 168.

Pietinių valstijų demokratai susimetė su republikonais ir bilijus tapo atmettas. Taipgi priimta bilijus, kad valstijos rūpinytų karių balsavimu. (Manoma, -valstijos negalės to padaryti, dėl paveldimas joms reikią atmetimo sumanymo.)

Dabar bilijus eis senatui. Jei ir čia būtų priimtas, dar Prezidentas gali jį nepasirašyti.

Jugoslavijos Karo Laivas Perėjo pas Partizanus

LONDONAS, vas. 4.—Vienatinis Jugoslavijos karo laivas naktinjois atsimetė nuo tremtinės Jugoslavijos valdžios ir pereina pas partizanus. 200 to laivo igulos tap nutarė ir instruktavo savo kapitoną, kad jis informuotų apie tai tremtinę Jugoslavijos valdžią.

Laivas yra 1,854 tonų ir vadina "Split." Nuo dabar jis kariaus po partizanų vėliava.

Naujas Patvarkymas Yra Pačios SSSR Reikalas

WASHINGTONAS, vas. 4.—Valstybės Sekretorius Cordell Hull, užklaustas ką jis mano apie SSSR parlamento nutarimą suteikti daugiau savistovumo tarybinim respublikom, atsakė, kad kiek jis supratus iš pranešimų, tai yra Sovietų Sąjungos vidijinis reikalas, neliečiąs kitas šalis. Kiekvienas šalis turi teisę savo vidijinius reikalus tvarkyti kaip mato geriausia.

LONDONAS.—Vokiečių slaptas radijas skelbia, kad Berlyne kilę riaušės. Minios žmonių gatvėse šaukė: "Baigkite karą!" "Šalin Hitleris!"

Darbininkai raginti kelti streikus, kad truktų ty karo gamybai.

Sako, Sovietai Laimejo Diplomatiniai

LONDONAS, vas. 4.—Suteikimas Sovietų Sąjungos visostov respublikoms daugiau savistovumo ar autonomijoms, skaitoma dideliu diplomatiniu laimėjimu Sovietų pokarinei pozicijai.

Anglų spauda tačiau užteigria kaipo svarbų žingsnį pirmyn tautinio klausimo raišimui.

SOVIETŲ ARMIJA UŽĖMĖ KETURIS MIESTUS ESTONIJOJ, ARTINASI PRIE LATVIJOS

Naikina Apsuptus 150,000 Vokiečių; Kitai Didelei Nacių Armijai Darosi Pavoju Apsupimo; Mušiai Visu Frontu

SUOMIJA TURI GREIT ATSIMESTI NUO NACIŲ

MASKVA, vas. 4.—Visa kas čia rodo, kad Sovietai rengiasi smogti Suomiją, jėgu greit nepames Vokietiją ir nesiliaus kariavus. Leningradą išlaivius, atsteigus susisiekimą, Sovietų armija greit galės pradėti atakas.

Sovietų aviacija taipgi galės ir iš Estijos pulti Suomiją.

STOCKHOLMAS, vas. 4.—Estijos sostinė Talline (Reval) bus paskelbta karo stovis. Naciai jaučia pavojų iš besiatinančios Sovietų armijos ir įsakė civiliams aplieisti miestą, sako pranešimas švedų laikraščiui Aftendana.

MASKVA, vas. 4.—Pirmoji ir Antroji Ukrainos armijos išmušė 10,000 vokiečių, apsuptų Smela srityje. Apsuptieji nepasiduoda ir gresia daugumos jų sunaikinimas.

Gen. Govorovo armija jėgo Estijon, užėmė miestą Slanci, 18 mylių j pietus nuo Narvos; užimta dar trys miestai. Ši armija jau gerokai praėjus. Viso tame fronte užimta 50 miestų ir miestelių.

Govorovo armija taipgi užėmus miestą Luigi ir vokiečių patstraikimui koridorius susiaurintas iki 24 mylių. Kada Govorovo ir Mereckovo armijos susisieks, čia taipju bus apsupta didelė nacių armija.

Vokiečiai pravedė keletą kontratakų prieš Mereckovo armiją. Novgorodo srity, stengdamiesi neprieštis šiai armijai susisiekti su Govorovo armija. 800 vokiečių krito mūšiuose.

Antroji Baltijos armija, gen. Popovo, užėmė Abovą, 10 mylių j vakarus nuo Novosokolnikų, linkui Latvijos. Čia per tris dienas išmūta 5,000 vokiečių. Ofensyvas šioj srity žymiai padidintas.

Ukrainoj, Zvenigorodo srity, Sovietų kariuomenė nužygavo nuo 30 iki 45 mylių pirmyn ir užėmė apie 300 miestelių ir miestų.

Apsupta nacių armija bandė prasimušti per Raudonosios Armijos linijas, bet daugelis jų krito, taipgi jie neteko 60 tankų — vienos jų sudaužytos, kitos sumtos.

Susisiekimas dvejų armijų Ukrainoj nevien kad gali sunaikinti 10 divizijų vokiečių, bet turės didesnes pasekmes. Tas sutvirtino Ukrainos armijų poziciją eijumi link Dniester upės ir atkirtimui kitai didelei nacių armijai pastraikimo.

Gen. Franco Valdžia Bando Blofuoti

MADRIDAS, vas. 4.—Gen. Franco ministerija nusprendus reikalauti Aliantų, kad "būtų pagerbta Ispanijos neutralumas." Jie taipgi pareiškė, kad Ispanija ir toliau laikysis neutraliai.

(Iki šiol Franco valdžia rėmė Hitlerį, ir toliaus jos laikymasis tokios politikos nereikiška laikymosi neutralumo.)



“VILNIS” (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sundays and on every Thursday together with the regular edition in English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$8.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326 Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Plešikai Siunta

Raudonoji Armija jau Estijoje. Estija bus pirmoji Baltijos respublika, kurią išlaisvins Raudonoji Armija. Naciai grūdamai atgal visu frontu.

Kelios dienos atgal buvo pranešta, kad hitlerininkai suvarė armijos visus estus, kurie tik pajėgia nešioti ginklą. Hitlerininkams toje talkon visi Estijos kvailiniai. Atsirado net koks tai Estijos prezidentas, kuris įsakė ginti Estijos tautą, nes Raudonoji Armija būtų tai nori ją sunaikinti.

Vakar iš Stockholm pranešė, kad Estijoje vokiečiai pradėjo generalį plešikavimą. Rekvizuota visi arkliai. Tuoj bus rekvizuota visi naminiai gyvuliai, kad jie nepatektų į priešo rankas. Jei vokiečiai plešikavo visą laiką, nuo pat pirmosios dienos, kada jie okupavo Estiją, tai dabar jų plešikavimas virto pastutusia orgija.

Sunku ir įsivaizduoti kokių pasibaisėtinų nuostolių pakels estų tauta ir kiek tos šalies žmonių bus sunaikinta.

Latvijoje ir Lietuvoje galima laukti to paties, nebent iki jų išlaisvinimo valandos vokiečių karo mašina visiškai subyrėtų.

Hitleris ir jo pragariška karo mašina yra tautų žudikai. O vietiniai kvailiniai yra jų artimiausiais pagalbininkais.

Jie nepabėgės nuo liandier-teismo, nors, sykiu su okupantais, ir susėptų išsinešinti Vokietijon. Juos suras ir Vokietijoje.

Pernai ir Siemet

Kalbėdamas “Laisvės” bendrovės šerinininkų suvažiavime jos redaktorius R. Mizara darė šiuos palyginimus:

“Pernai šiuo laiku Anglų kariuomenė dar vis tebemušė priešą Libijoje; pernai šiuo laiku amerikiečiai ir anglai tik ką buvo pradėję rimtus veiksmus Tunisijoje.

“Siemet mūsų narsieji kovūnai jau muša priešą Italijoje, jų kantolių šūviai jau girdimi šventajame mieste—Romoje.

“Pernai šiuo laiku naiešikasis įsiveržėlis dar buvo Stalingrade, šiaurės Kaukaze, prie Voronežo.

“Siemet jis jau mušamas netoli Rowno, Vakarų Ukrainoje, netoli Pinsko, Vakarų Baltarusijoje, netoli Polocko; arti Narvos, Estijoje.

“Milžiniškus laimėjimus Jungtinių Tautų kariuomenės—ypačiai didvyriškoji Raudonoji Armija—padarė praeitaisiais metais karu frontuose!

“Siemet, taigi, Jungtinės Tautos pasiryžo sunaikinti patį didžiausią ir pavojingiausią priešą, hitlerinę Vokietiją, ir baigti karą Europoje. Paskui bus suvestos sąskaitos su plėšikiškuoju japonu.”

Kovoje su mirtinu žmonijos priešū Jungtinės Tautos padarė milžinišką progresą.

Sie metai bus pergalės metai!

Programa Farmeriams

Savo raporte kongresui agrikulūros sekretorius nustato gaires šios šalies žemės ūkiui pokariniam periode.

Agrikulūros sekretorius visai teisingai pabrėžia, kad žemės ūkis tampriausios sąsijos su industriniu frontu. Juo sklandžiau sukasi industrinių įmonių ratai, tuo labiau užtikrintas žemės ūkio klestėjimas. Pletimas pramonės reikiama rinkos plėtimą žemės ūkio produktams.

Jungtinės Valstijos turi atvesti izolacionizmą ir budavoti savo ūkį pagrindu tarptautinio kooperavimo. Tas labai daug duos Amerikos farmeriams. Jų dalis pasauliniame markete bus daug didesnė.

Agrikulūros sekretorius numato naujų galimybių plėstis žemės ūkiui. Jisai sako, kad sejas žemės plotus galima padidinti 40 milijonų akrų. Tam reikia didelių išlaidų, bet valstybė neprivalo jų gailėtis.

Tuo pačiu sykiu galima ir reikia pagerinti fermerių būklę, praplečiant elektrifikacijos tinklą, pagerinant sanitarines sąlygas, padidinant mokyklų skaičių. Mokyklų lygis fermerių distriktuose turi būti pakeltas iki mokyklų lygio miestuose.

Agrikulūros sekretorius visai teisingai pažymi, kad reikia stiprinti fermerių ir darbininkų bendradarbiavimą. Jų reikalai nėra antagonistiški. Jie gali ir privalo žygiuoti išvien.

Triumfai Sovietų Fronte

New Yorko “Times” rašo: “Visa perita savaitė Raudonojai Armijai buvo triumfalų laimėjimų savaitė. Ofensyvas šiaurėje yra dalis stebėtinai gerai sugalvoto strateginio plano išvyti vokiečius iš Estijos ir Latvijos pirmiau negu sniegas pradės tirpti. Maršalo Stalino taktika yra briliantiška. Ofensyvo perkėlimas iš vienos vietos kiton pailsusį priešą dar labiau kamuoja.”

Tas pats laikraštis pabrėžia: “Nuo pat pergalės Stalingrade nei viena pergalė nebuvo taip reikšminga kaip išlaisvinimas Leningrado nuo apgulos... Mūsų dienomis nei vienas stambus miestas, prieš apgultas, neparodė tokio heroizmo, kaip Leningradas. Stalingradas buvo karo vieta, kur grumėsi dvi galingos armijos. Tuo tarpu Leningradą daugiausia gynė civiliai. Istorijoj vargiai surastume analogiškus faktus, kiek reikėjo pergventi ir koks buvo heroizmas. To miesto apgynimas jėis į istorijos analus kaip kokia stebėtina pasaka.”

Ekspertas George Fielding Elliot rašo: “Mūšiai Leningrado fronte buvo praversti pagal tuos klasikinius metodus, kuriuos taip puikiai jau nekarta pavartojo Sovietų strategai... Pergalės Leningrado fronte turi ne tik lokales reikšmes. Štai kodėl Berlyne prasidėjo sumišimas.”

Elliot prieina išvados, kad šiaurėje vokiečiams grėšia “katastrofa ar tikra mirtis.”

Ne tik šiaurėje. Ukrainoje Vatutinio armija atnaujinu ofensyva tokiu greitumu, kad nuo vieno smūgio ištaškyta ar aplamdyta 10 priešo divizijų.

Franco “Neutralitetas”

Franco valdžia užrietiusi nosį pareiškė, kad ji reikalauja iš Talkininkų respektuoti jos neutralitetą. Talkininkai duos tinkamą atsakymą ir tas atsakymas, reikia tikėtis, pasireikš ne tik žodžiais.

Dabartinė Ispanijos valdžia nėra neutrali. Ji padeda Hitleriui kuo galėdama. Neseniai ji padarė biznio sutartį su Hitlerio valdžia, dovanodama jam šimtą milijonų markių, už ką Hitleris galės pirkti Ispanijoje kas jam reikalinga karui. Ispanija yra milžiniškas nacių špionazo centras. Be to, Ispanija kariuonija su Sovietų Sąjunga. Tai melas būs ji atsaukę savo karius iš Rytų fronto.

Kai Amerika atsiskak parduoti jai žibalo, tai tuoj pasigirdo žinių, kad Franco valdžia gausianti žibalo iš Vokietijos.

Fašistinė ispanų spauda atkakliai puola Angliją. Ameriką neatakuoja, nors iniciatoriumi griežtesnės taktikos prieš frankistų valdžią buvo Cordell Hull, mūsų valstybės sekretorius. Tie fašistiniai suskiai gal tikisi įvartyti kylį tarp Anglijos ir Amerikos. Veltui. Jų vilitis šakant vandens parašyta.

APŽVALGA

POPIEŽIAUS ROLĖ

Marijonų “Draugas” balsiai užsiruštino, kad Maskvos dienraštinis “Izviestija” išdryso kritikuoti Vatikano politiką. Verboten, nevalia nieko blogo pasakyti apie “Jo šventenybę” Pijų XII.

Jei “Draugas” taip pyksta, tai, matyt, jis jaučiasi neturįs argumentų, kuriais galėtų sugriauti Maskvos dienraščio kaltinimus.

“Draugas” cituoja prelatą Fulton Sheen, kuris pasakė:

“Maskvos šmeižtai yra skleidžiami tam tikslui, kad dar labiau sudrumstyt Europos politinį gyvenimą, kad geriau galėtų žuvauf.”

Well... tas prelatas Fulton Sheen neseniai žuvovo Meksikoje ir ten bežuvaudamas sukėlė didelį pasipiktinimą demokratinėje Meksikos visuomenėje. Ta šventenybė su mažąja raide pradėjo pliuurt, kad Meksikoje reikia sinarkistų revoliucijos.

Kur tik geresnė valdžia, tai ten reikia revoliucijos, atseit kontr-revoliucijos.

Tai matot, kokią advokatai pasikvietė “Draugas” ginti Vatikano politiką.

O dabar pakalbėkime iš esmės apie “Izviestijų” kaltinimus Vatikanaui.

Visų pirmiausia “Draugas” užslepia tą faktą, kad “Izviestija” rėmėsi Amerikos “Foreign Policy Association” raportu iš sausio 15 dienos. Ši Asociacija plačiai žinoma visoj Amerikoje, kaip kompetentiška ir bešališka įstaiga.

Jos raporte, (kurį parašė Sherman Hayden) apie Vatikano sakomą, kad Vatikanas atvirai palaikė ir palaiko Franco, o Franco yra mūsų šalies priešas. Vatikanas, pats pirmasis pripažino Petaino (Vichy) režimą, kuris buvo ir tebėra aklas Hitlerio įrankis.

“Izviestija” atkartojta tą, ką sakė tas amerikinis raportas ir nuo savęs dar priduria:

1929 metais popiežius padarė sutartį su Mussolinio valdžia, kuri žinoma, kaipo Laterano sutartis. Nuo to laiko Vatikanas nei suėpyt neišdryso prieš tą cholerišką Juodmarškinų režimą.

Galėsitės kada nors už savo baisias nuodėmes!

Ima Nagan Anti-Semitas

MADISON, Wis.—Neseniai pasklebtos Gentile League uždeėjus imna tyrinėti. Jie kaltinami essant fašistine organizacija.

NACIŲ DARBAI SMOLENSKE; IŠ 185,000 GYVENTOJŲ TELIKO TIK 30,000

Pirmiau Edward Angly, o dabar John Gibbons rašo apie žvėriškai kruvinius nacių darbus Smolenske. Savo budeliską puotą pridengti, pernai vokiečiai paskelbė būk Sovietų policija išžudė 10,000 lenkų karininkų. Šlektų londoniškė valdžia tuoj užsikabino ant šios provokatoriškos meškerės. Ne-laukiant nieko kreipėsi į tarptautinį Raudonojo Kryžiaus komitetą Šveicarijjon, kad tarpininkautų.

Sovietų valdžia su lenkų tremtine valdžia nutraukė diplomatinus ryšius. Jeigu ponai mano, kad jiem Hitleris gali būti už tetėną, tai su jais nėra ko daugiau kalbėti, pasakė Maskva.

Dabar nustatyta nacių kriminalystė. Teisybė išaiškinta. Naciai išžudė 10,000 ar 12,000 lenkų karininkų rugpjūčio mėnesį, 1941 m., tuoj po užėmimo Smolensko. Penkiolika mylių nuo miesto Katyno miške žudė internuotus lenkus ir jų lavonus suvertė į milžinišką duobę.

Nacių Kriminalysčių Tyrimui Sovietų Valdžios Komisija, vadovaujama garsaus Dr. chirurgo Burdenko, ėmėsi ištirti Katyno miške lenkų kapus. Liūdninkais šio baisaus vaizdo buvo Amerikos ambasadorians Harriman dukte Kathleen ir spaudos astovas Edward Angly.

Išnydų lenkų karininkų kūnai suversti su drapanoms. Per du metus smeliuotoj žemėj, žinoma, kūnai ir drapanos apipuvę. Bet metaliniai knyptai ir abelnai ženklai liūdiąja apie jų miltarinį rangą. Daugiau, negu 700 lavonų ištyrė. Žmonės, kurie išliko gyvi, pasakoja apie baisiai kruviną nacių darbą. Trokais vežė nekaltus žmones ir juos šaudė. Iš iškasty 700 lavonų 30 rasta tik galvos. Kūnai suardyti, negalima atrinkti.

Civilijų žmonių žudymas. Tuoj po išlaisvinimo Smolensko pereitį spalio 25-tą, galima sakyti visai sugriautą miestą, tuoj atvyko Apšvietos Komisarjato narys V. M. Potemkin, kuris pirmiau buvo Sovietų ambasadorius Paryžiuje. Jis ėmėsi darbo tirti kiek civilijų žmonių naciai čia išžudė.

Prieš karą Smolenske gyveno 185,000 žmonių. Kaip naciai užpuolė Sovietų Sąjungą, tai smarkiai ėjo pirmyn. Mažai žmonių buvo galima iš miesto išvesti. Naciai tankiais greit nušaubė didelius plotus. Nuolatiniai atakavimai iš oro nedavė galimumo kiek didesni skaičių žmonių išgelbėti. Naciai puolimą pradėjo birželio 22 d., o jau rugpjūčio 25 d. jie užėmė Smolenską. Beveik visi gyventojai paliko, negalėjo pabėgti. Tačiau iš to skaičiaus, kai Raudonoji Armija atgal atėmė Smolenską, teradasi tik 30,000 žmonių. Kur dingo 155,000 gyventojų?

Potemkin vadovaujama komisija daro tyrinėjimus miesto parkraščiuose. Iki šiol liko atidengta 87 duobės kur suversta civilijų žmonių lavonai. Kiek žmonių tose duobėse palasta dar nenustatyta. Ten yra vyrų, moterų ir vaikų lavonai sugrįsta.

Tuos nacių kruvinius darbus, kokiais jie pasižymėjo, niekad istorija neužmirš.

Sugriautas Miestas. Kai naciai užpuolė Smolenską, jame buvo 8,000 didelių ir mažesnių pastatų. Išvadavus miestą iš nacių žvėriško naikinimo jėrasta tik keli namai ir tie patys apgrauti. Kiti buvo parversti plytytų ir degusių kluvas. Žmonės gyveno sulindę rūsiuose, griuvėstiuose ir išsikasė žemėse, olose. Su-prantama, kad tokiose vietose gyvenimas neatsako jokiam kultūriniam laipsniui. Bet kur dėtis? Baisiose kanciose reikėjo išlaikyti gyvybę iki mirtinas priešas buvo lauk ištentkas.

Dabar žmonės atskivėpė. Pajuto laisvę. Sukuoję bei paskutines jėgas, pradėjo kelti miestą iš griuvėsių. Iki šiol jau atbudavojo 6,000 ketvirtainių metrų grindinių ploto dėl gyvenimo, dėl mokyklų, ligoninių ir dėl darbo įmonių.

Stato iš tokios medžiagos, kurios gali po ranka rasti. Daugiausia dirba merginos ir moterys, nes vyrų tose srityse kaip ir neliko. Naciai daug jų išžudė. Kitus išvežė darbam. Dar kiti pasitraukė į miškus, susiorganizavo į partizanų būrius. Jie veda mirtiną kovą prieš nacių už galutiną pergalę.

Mykolas Teisutis.

Sako, Visa Plieno Įmonė Bus Gabenama į SSSR

WASHINGTONAS.— Senatorius McCarren susirūpinęs gaudais, kad plieno įmonė iš Geneva, Utah, būsianti gabenama Sovietų Sąjungon. Jis patirs kiek tiek pamato.

Susėkė Gengų Prieš Draufą Veikiančią

WASHINGTONAS.— FBI susėkė grupę žmonių, kurie parūpino tulo vaisto drofuojamiam vyrarn, kuris paveikdavo į protą, žinoma, kiek tiek sužinai prisimetus nesveiku.

Suimta ryšium su tuo orkestros vedėjas Everett Bratcher.



Penktosios armijos daliniai išsiekia į Italijos sausžemį iš Jūros netoli Romos, nacių “Gustav” linijos užnugarje. Ši invazija padaryta taip staigiai, kad naciai pagauti “bemiegan” ir dėlto mūšikiai teturėjo stebėtinai mažai nuostolių.



# Mokslo Dalykai ir Margumynai

## Naujas Metodas Kraujo Plazmos Gavimui

Per metus Jungt. Valstijom dėl gelbėjimo sužeistų reikia 5,000,000 puskvorių kraujo plazmos. Kraujo skritulėliai nereikalingi, tik reikalinga tas skystimas, kuriame kraujo skritulėliai plaukioja.

Kad tiek gauti kraujo plazmos, tai reikia 832,000 žmonių, kurie pastoviai aukotų kraujo. Nelygiai visiem kraujas atauga. Vieni gal galėtų kraujo aukoti už savaitės, o kitiem gal reikia laukti trys mėnesiai. Bendrai Raudonoji Kryžiaus nustatytą, kad laukyti 10 savaitių. Daleidžiama, kad žmogus gali aukoti pusę kvortos kraujo kas 8 savaitės.

Daktarai padarė bandymų, kad paskubinti kraujo aukojimą. Neiškeliami kol kas kur tie bandymai daryta, kas juos darė, tačiau Amerikos Medikaliame Žurnale pasirodė straipsnis, kur aiškina sekamas.

Priaugimui plazmos daug nereikėtų laukti. Užtektų dviejų savaitių. Bet kraujo raudonieji skritulėliai taip greit neauga. Jie pasidaro

iš proteino. O negalima paminti kraujo plazmos nenuleidžiant kraujo raudonuosius skritulėlius.

Sako, buvo padaryta bandymai, buvę geros pasekmės. Raudonieji skritulėliai gražinama į žmogaus kūną, į kraujo apytaką. Paima kraujo, išskiria iš plazmos raudonuosius skritulėlius. Juos supila į parengtą skiedinį ir atgal žmogui suleidžia.

Straipsnyje aiškina, jog aukautojui kraujo reikėtų ilgiau pasilikti Raudonoji Kryžiaus klinikoje, nes užimtų laiko išskirti kraują ir paskui atgal suleisti.

Tačiau sako, taip darant būtų išvengta apolobimu. Kai nuima iš kraujo apytakos kraujo raudonųjų skritulėlių, tai daug kas gauna kvaitilį bei slobimą. Tas nepavoja, jog sudaro asmeniui nesmagumo.

Jeigu šis bandymas pasirodys sveikatai nekenkiantis, o daug žadantis, tai gal po kiek laiko pradės plačiau naudymus, o paskui jau medicinoi jms praktikuoti.

## Tik Trys Iš Šimto Sužeistų Miršta

Šiandien gelbėjime sužeistų nuo mirties toks skirtumas, kaip tarp dienos ir nakties, lyginant kas buvo 50 metų atgal. Net lyginant su pirmojo pasaulinio karo nuotikiais yra didelis skirtumas.

Pirmame pasauliniame kare laike mūšiu sužeistų neimdavo iš pirmųjų mūšio eilių. Šiandien eina į mūšio kariai ir kartu su jais eina pirmutinė sanitarų pagalba. Sužeidę karį ir tuojau jam duoda pagalbą, traukia iš pirmųjų eilių užpakalin.

Deka geram parengimui pirmose eilėse chirurginio patarnavimo, sako armijos daktaras Norman T. Kirk, iš perkeltų sužeistų į ligonines tik 3 nuošimčiai miršta. Tai labai mažas skaičius. Pereitame kare iš sužeistų ligoninėse mirdavo arti 8 nuošimčiai ligoniai.

## Dvi Bug Upės

Dabartiniu laiku laikraščiuose iš fronto žinios randame daug aprašymų apie Bug upę. Bet jos yra dvi. Viena SSSR, o kita Lenkijoje.

Pirmoji Bug upė prasideda SSSR - Lenkijos ruožu ir teka pietrytų pusėj į Juodasis jūras šale Nikolajevu.

Antroji Bug upė prasideda Vakarų Ukrainoj, teka šiaurvakarių pusėj ir įteka į Vislos (angliškai Vistula) upę biskutų šiaurėje nuo Varšuvos. —A.

## Bezdžionė Padėjo Kariauti

Karys Floyd Steward įdomiai pasakoja, kaip jam padėjo bezdžionė kariauti. Su bezdžione susitiko ir pasidarė draugai laike nacių atakų Kasserine, Afrikoj, 1942 m. Jis šoko pasisilepti nuo priešų kulky į šrapnelio išrausta duobė ir pilną vandenio. Jis ko tik nepriėmė. Bezdžionė iš kur tai atėjo jam į pagelbą. Po to Steward buvo bendrakeleiviai su šiuo gyvuluku. Jis už ančio bezdžionę nešėsi kur tikėjo.

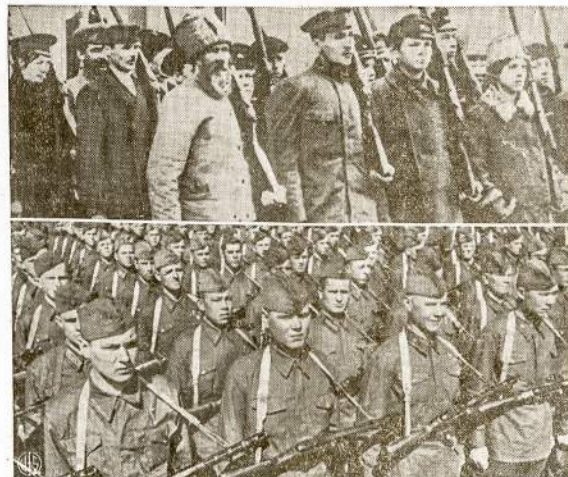
Kartą 15 karių buvo labai ištroškę. Jie norėjo gerti vandens iš vienos duobės. Tačiau to vandens bezdžionė negėrė. Ištyrus pasirodė, kad vanduo nuodingas.

Steward su savo sankeleiviu ir į orlaivį lipdavo. Kartą jam reikėjo nusileisti parašiuoti. Sykiu nuėjo žemyn ir bezdžionė. Savo draugai jį paleiškojo žolijū dėl maisto iki jis susirado savo karinį dalinį.

Kartą jį Italijoj apgriuvo sudaužyto namo skeveldros. Apšlobo prirentkas. Bet bezdžionė paliko gyva ir tiek rėkė, kiek galėjo. Išgirdo sargyba, atkaskė, išgelbėjo karį ir bezdžionę.

## Vatikanas Nori Išgelbėti Rymą Nuo Bombardavimo

LONDONAS.—Budapešto radijas skelbia, jog popiežiaus sekretorius laiką konferencija su kariaujančių šalių atstovais ir tarais dėl Rymo apsaugojimo nuo bombardavimo.



Šio mėnesio 23 dieną sukaks 26 metai kaip Sovietuose suorganizuota Raudonoji Armija. Šis įvykis bus atžymėtas visam pasaulij, bet reikšmingiausia Rytų fronte kur Raudonoji Armija triuškinė nacių gausias. Viršutinėje dalyje atvaizdo matosi pirmieji raudonarmiečiai 26 metai atgal, o apačioje — iš ko toji armija susideda šiandien.

## Montanos Indijonai

Montanoj yra didelė indijonų rezervacija ties Tongue upe. Rezervacijoj gyvena apie du tūkstančiai indijonų. Rezervacijai priklauso 440,200 akrų.

Indijonai priklauso Chayenne tautelei.

Rezervacijos viršininkas Charles Jennings praneša, kad nuo 1936 metų, kada Tongue rezervacija įsteigta, padaryta didelio progreso.

Indijonai verčiasi galvijų auginimu. Tas jiems gerai sekasi. Pereitais metais jie užsiaugino 2,543 veršius, kuomet 1936 metais buvo tik 300.

Toj apilinkėj yra nemaža miškų. Tai miškų ūkis duoda nemaža pelno. Indijonai gyvena geruose namuose, kuriuos jie patys pasistatė. Rezervacijoj pastatyta keli mūšiniai, kurie gerai apsimoka.

Netoli nuo Lame Dear, pasirodė, esama anglies. Indijonai pradėjo kasti angį. Jos pakanka saviems reikalingi ir dar galima kiek tiek anglis parduoti.

Raguočių galvijų rezervacijoj yra 9,000.

Nemaža galvijų indijonai parduoda, nes karas reikalauja vis daugiau mėsos. Parduota smarkiai organizuot pieno ūkis.

Chayenne indijonai įsteigė gražių daržų. Beveik visi jie yra individualėj nuosavybėj, bet keli dideli daržai priklauso visai komunai. Vienas tokių daržų duoda užtenkamai daržovių 400 asmenų.

Indijonai geri fermeriai. Jų ekonominė būklė metas iš meto gerėja. Kiekvienas jų turi sutaupų ir noriai perka karu bonus.

Rezervacijoj yra jau dvi mokyklos. Jaunieji indijonukai gerai mokinasi.

Girinis.

## KONGO

Belgijai valdo vokiečiai okupantai, bet didžiųjų jos koloniją Kongo, Afrikoje, valdo belgų tretinė valdžia.

Kongo kolonija, įsteigta 1885 metais, vėliau buvo paskelbta "laivų valstybe", nors tikrenybeje tokia ji nebuvo.

Kongo yra 75 kartus didesnė negu pati Belgija, bet gyventojų ji turi tik 10 milijonų. Beveik visi jos gyventojai negrai.

Didžiausia Kongo upė vadinasi tuo pačiu vardu. Per 4,000 mylių Kongo upe gali plaukioti laivai. Daugelis mažesnių upių, kurios įteka į Kongo, taip pat tinka navigacijai. Kongo upė yra svarbiausia visoj toj didžioj šaly susisiekimo arterija. Didžiausi miškai tūno Kongo paupiais, užimdami tokius plotus, kurie prilysta West Virginijos valstijai.

Kongo kraštas turtingas visokiais mineralais. Katanga distrikte yra gausingiausios vario vietovės, kurios tęsiasi per 250 mylių, o plotis turi nuo 25 iki 50 mylių. Vario produkcija siekia 200,000 tonų per metus. Pereitais metais vario produkcija dar labiau padidėjo. Kongo galima pavadinti deimantų šalim. Per metus deimantų produkcija duoda 4,000,000 karatų. Tikta Pietų Afrikoje yra daugiau deimantų. Deimantai turi didelės industrinės reikšmės.

Kongo krašte yra ir švino. Švino depozitai gal didesni negu Bolivijoj, tik švino produkcija dar neįkelta deramam aukštumon.

Kongo švinas, deimantus ir varį superka Jungtinės Tautos karo reikalams.

S. M.

## Gerai Auga Pienės Dėl Gumo Naujoj Zelandijoj

Trys metai atgal Naujoj Zelandijoj pasėjo 24 svarus pienuų sėklų. Pienės buvo parvežtos iš Sovietų Sąjungos.

Sovietų Sąjunga turi šimtus tūkstančių akrų užsėję šiom žolėm. Iš jų šakny gauna aukštos rūšies medžiagos dėl gumo.

Sako, Naujoj Zelandijoj jau turi užsėję pienuš (snaudalėmis) gerą plotą žemės. Iš vieno akro gali gauti 150 svarų gumo.

Viaa bėda su šiuo nauju ūkiu yra ta, vabalai puola pienes. Bet mano, kad bus galima su jais apsidirbti.

Pranešimai sako, kad Naujoj Zelandijoj minimos pienuš kur kas geriau auga už pasėtas Jungtinėse Valstijose New Jersey ir New York valstijose pienes.

## Proto Lygsvaros Nustojusią Greit Išgydė

Tūla 71 metų moteris po vyro mirties susirgo isterišku psichoju. Pirmiausia ji skundėsi dideliu pilvo skaudėjimu. Paskui pasidarė visai beprotė. Nieko neatsimeina, su nieku negali susikalbėti.

Du daktarai Menninger Foundation, Topeka, Kansas, beprotnamyje paėmė moterį gydyti. Ką jie nebandė, niekas negelbėjo. Tada tie daktarai, Margaret Brennan ir Robert P. Knight, nusprendė ją imtis gydyti hipnozė. Užvaldė savo valia moteriškę. Paskui palaipsniui ją liepė daryti tą, kas reikėtų. Taip pakartojo per keliolika sykių, ir po 70 valandų gryzo materialai normališkas protavimas. Ji viską atsiminė, pasidarė sukalbama, normaliai protas pradėjo veikti.

## "Naujas Ginklas" Gena Vokiečius

Jūs girdėjote apie Hitlerio pagyrus, kad jis turis kokį tai naują ir stebuklingą ginklą. Kaip tą ginklą imsiąs vartoti, visi lenkėsi prieš nacius.

Idomu bus paskaityti kokį "naują ginklą" turi Sovietų jėgos. Apie tai Eugene Krieger rašo:

"Sovietų jėgos veikia naujuoju ginklu. Jis yra gerai suplanuotas puolimas ant priešo, jog negautų paliešti ir turėtų bėgti, bėgti be sustojimo."

Amerikietis korespondentas toliau rašo ir paduoda nuostabius savo įspūdžius iš fronto.

Raudonosios Armijos jėgos taip prirengė ataką, kad pradėjus puolimą ir pasivarius pirmyn nereikėtų sustoti, bet būtų galima eiti ir eiti smogiant smarkesnius, labiau priešą triuškinančius kirėlius.

Jis pasakoja kaip su majoru Baratovu jis buvo vienoje dalyje fronto. Vokiečiai kepėsi duonos tranšėjose. Kepėjai buvo rusai belaisviai. Nacių komanda, matyti, buvo įsitikinusi, kad galės pasilikti toje vietoje kelias dienas. Bet jiem taip buvo užsilinta, kad už kelį valandų šviežią, garuojančią

duoną valgė raudonarmiečiai.

Krieger nupasakoja, kad jam tekę matyti daug tiltų neišardytų. Jis matė visai nesugadintų tankų. Daug kanuolių palikta visai tvarkingai. Kitos net paliktos visai ant kelio.

Tokiu momentališku puolimu duodama naciam smūgiai, jog jie nežino nei kur bėgti. Viskas susimaišo, palikę ką turi nešasi per laukus.

Tulame fronto sektoriuje, sako amerikietis korespondentas, ėjo labai smarkūs mūšiai. Žemė drebėjo nuo artilerijos, orlaivių granatų ir tankų ūžimo. Rodos visas miestas dar nacių rankose.

Jam majoras Baratovas betgi praneša visai kitą naujėną. Čia priešo kulksvaldžiai dar trata už 300 aršinių, o jau iš nacių atimta ir apskaičiuota keturi tūkstančiai tonų miltų, keturi šimtai tonų visokių kruopų bei grūdų, 100 tonų druskos, 63 automobiliai, 21 motorinis diviratis.

Planingas, greit mėtomas puolimas ant priešo yra naujasis, galingesnis Raudonosios Armijos ginklas, sako mus šalies žurnalistas.

## Vaiko Užauginimas Lėšuoja \$8,000

Mes girdime paraginimus auginti daugiau vaikų. Pasako, tai kas čia vienas, du vaikai užauginti. Bet ne taip jau lengvas dalykas. Metropolitan apdraudus kompanija surinko statistiką, kiek lėšuoja vieno vaiko užauginimas.

Nuo lopio iki 18 metų vieno vaiko užauginimas šeimai lėšuoja \$7,761.87.

Čia eina kalba ne apie turėjų vaikus, bet apie darbininkų. Trijų vaikų šeimai tenka išleisti per 22 metus \$23,000. Tai nebaikos tiek pinigų uždirbti.

## Tranšėjų Kojinė Liga

Kariai, kuriems tenka ilgai būti tranšėjose bei tokiuose aplinkoje, kur nėra kaip nusauti kojos ir jas numazgoti, gauna ligą. Atsidaro žaizdos. Kaip kada iš jų išsivysto gangrina. Tai panašus dalykas kaip būtų nušalė. Kam tokios žaizdos atsidaro nepatartina vartoti nusimazgojimui šiltas vanduo, kaip nepatartina nušalusias kojas plauti šiltu vandeniu.

## AMERIKA GAUNA OLANDIJOS LAIVĄ

SYDNEY, Australija.—Olandijos motorinis laivas, 4,000 tonų, "Maetsurysker", atiduotas Amerikai kaipto ligoninės laivas.

## Besarabija

Besarabija gausiai gantos apdovanoja šalis. Ji buvo gerai žinoma dar Romos imperijos laikais ir buvo neįlyginant Romos avanpostas.

Didžiojo tautų persikėlimo laikais per Besarabiją persirto minios gotų, hunų, avarų, mongolų. Beveik visi jie paliko joje pėdsakų, nors tiek amžių praslinkus jų beveik nematyti.

Šešioltkame amžyje už Besarabiją virė smarkios kovos tarpe Krymo totorių ir Turkijos. Galų-gale pamė viršų Turkija.

Rusijai Besarabija priklausė daugiau negu šimta metų. Po pirmo pasaulinio karo Besarabiją pasigrobė Rumunija, nors Sovietų Sąjunga niekad to nepripažino ir Besarabijos neišsivadėjo. Amerika taip-pat niekad nepripažino Besarabijos Rumunijai.

Besarabija savo didumu viršija Massachusetts ir New Hampshire, kartu sudėtas. Gyventojų ji turi tris milijonus. Tikrų rumunų joje visai mažai. Didžiumą gyventojų sudaro moldaviai, ukrainiai, rusai ir žydai. Yra kiek-tiek grekų, bulgarų ir turkų.

Besarabijoj puikiai auga kviečiai, avižos, miežiai. Cukrinių runkelių produkcija taip-pat nemaža. Esama ir tabako plantacijų ir vynuogynų.

S. M.



## Vasario 13-tą Iškilmingą Žagariečių Balius

Žagariečių Klubas rengia iškilmingą metinį balių vasario 13-tą, Hollywood salėje, 2417 West 43rd st. Balius prasidės 5-tą valandą vakare, įžanga 55c. Bus gražūs programos ir šokiai, Sakar-Makar Choras palinksmins susirinkusius. Panelė Daugin pašoks akrobatiškų šokių. Mūsų klubo geros narės dukrelė nustebins dalyvius savo vikrumu. Semiau plačiai vartojama skrajojanti krasa bus panaujinta. Žagariečiai savo parengime turės tokią krasą. Bus smagu pasiūsti atvirutę su valantine atvaizdu.

Visi žagariečiai, mūs kaimynai ir abelai publika kviečiama kartą į metus suėiti ir linksmai laiką praleisti, pasikalbėti. Klubių yra jau apie 300.

Užprašome visus atsilankyti vasario 13-tą į Hollywood salę.

Su pagarba, Komisija,  
A. Ki.

## Svarbus Atsišaukimas

Santa Fe Railway atsišaukia reikale trūkumo darbininkų prie įvairių geležkelio darbų. Kaip tai prie krovimo tavorų, valymui vagonų ir kitokių svarbių darbų.

Karo laiku visi šie darbai yra svarbūs.

Santa Fe Railway yra žinomas kaip gera ir saugi vieta dėl dirbančių vyrų ir moterų.

Cia galima dirbti dalį laiko ir pilną laiką su gera alga. Taipgi viršialaikio kiek norite, podraug sekmadieniais ir šventadieniais.

Bet virš visko reikia žinoti, kad šie darbai yra pastovūs ir po karui, bet dabar yra reikalingiausi ir svarbiausi darbai.

Dėl informacijų ir darbų kreipkitės prie:

MR. PRICE,

Santa Fe Railway,  
18th ir Wentworth Ave.  
Arba: MR. BEHNKE,  
Warehouse Foreman,  
38th St. ir Central Park Ave.

## Komunistų Kuopa Rengia Šaunų Vakarėlį

Bridgeporto komunistų kuopa rengiasi prie šaunus vakarėlio. Kuopos minglas įvykis šį antradienį, vasario 8 d., 8 val. vakaro "Vilnius" salėje. Visi namai privalo dalyvauti.

Šiame susirinkime bus įvada ir diskusijos: ką reiškia sovietinių respublikų autonominių teisių praplėtimas bendrai demokratijai.

Taipgi reikės pasitarti dėl didaus vakarėlio surengimo vasario 19-tą "Vilnius" salėje. Kuopietis.

## Laimėjo Algų Pakelimą

Darbo Karinė Taryba patvirtino algų pakelimą Little Dutch Mill Co. krautuvų patarnautojams. Daugiausia dirba moterys.

Prie dabartinių algų jos gaus po 9 centus daugiau per valandą. Algos bus pakeltos nuo lapkričio 23. Tas licija keičis šimtus darbininkų, kurios dirba tes kompanijos krautuvėse.

# VILNIES Žieminis KONCERTAS



STEFAN KOZAKEVICH



LEONARD SIMMONS  
Accordionist



A. KENSTAVIČIENĖ IR K. ABEKIENĖ

## Sekmadienį, Vasario-Febr. 6, '44

Roselando Aido Choras,  
Dorothy Yuden  
Vadovybė

Bridgeporto Lietuvių  
Moterų Kultūros Choras,  
Alice Stevens Vadovybė

L. K. M. Merginų Sekstetas  
V. Bernotaitės Vadovybė



BUDREVČIAUS STYGŲ ORKESTRA

L. K. M. Choras,  
Onos Petrutienės  
Vadovybė

Roselando Moterų Choras,  
A. Kenstavičienės  
Vadovybė

Cicero Moterų Choras,  
D. Yuden Vadovybė

## SOKOL HALL, 2343 S. Kedzie Ave.

Durys Atdaros nuo 2:30

Programas Prasidės 3:30 Val. Popiet

Įžanga Išanksto 80c, Taksų 8c, Viso 88c

Prie Durų 90c, Taksų 9c, Viso 99c



# VIENAS MŪŠIS

(LAISKAS IŠ KOVOS LAUKO)

Rašo E. Micželaitis.

Kova dėl Nikolsoje kaimo buvo labai atkakli ir tęsėsi porą dienų. Priešas visomis savo jėgomis gynė šią gyvenamąją vietovę, kuri pridengė platų vokiečių frontą.

Aušo pirmoji mūšio diena. Aplinkui ėmė drebėti žemė. Pradėjo veikti mūsų artilerija. Artilerija šaudė taiklia, vienoda, metodiška ugnimi, išjudindama priešų gynybos liniją.

Anapus, kaime, prieš apkausoje jautėsi gyvas judėjimas.

Migla jau buvo išsisklaidžiusi, saulė ritošiai aukštai mlynomomis padangėmis. Krykštavo išgąsdintoms kregždėms. Prasidėjo smarki ugnies dvikova.

Pėstininkai, spausdami šautuvus, skaitė sekundes. Kovotojų veidai buvo rūstūs, suakmenėję. Sprogo patikintis nužvimbęs į vokiečius sviedinys ir veik tą pačią akimirka iš apkauso ir griovių, iš už krūmokšnių kuopa po kuopos pasikėlė mūsų šauliai, sutratėjo kulkosvaidžiai, ant vokiečių

galvų pasipylė gausybė minų.

Pirmasis iš griovio išsoko kapitonas Sipavičius. Tą pačią akimirka jis ištraukė iš kaburo pistoletą ir iškėlęs jį aukštai virš galvos suukio savo kuopai:

—Kas drąsus—paskui mane, atakok!

Sutratėjo vokiečių kulkosvaidis ir kapitonas Sipavičius, susiėmęs rankomis krūtine, valandėlę pasverdėjęs suklupo.

Įtužė dėl savo vado mirties, kovotojai pakilo iš griovio ir kaip vėjas pasileido prieš link.

Tuomet kitos kuopos jau buvo prasiveržusios toli į priekį. Su daina lūpose kovotojas Chajetas pirmasis pribėgo prie spygliuotos vielos užtvaros. Jis valandėlį stabtelėjo ir apsigrižo.

—Pirmyn už Tarybų Lietuvą!

Priško kovotojas Kovalionas.

—Pirmyn, draugai!—pašvirtdo jo skardus balsas.

Vokiečiai be pasigailėjimo pleškino į abu kovotojus, kapojančius vielų užtvaras. Jų, rodosi, ir kulkos bijojo. Kai kovotojai pasiekė vielų užtvaras, abu drąsuoliai jau buvo besapiekię prieš apkausus.



Tipiškas Italijos kaimo kerdzius veda būr amerikiečių kareivių tik jam žinomais šuntakinis. Šie kaimiečiai aktualiai išgelbsti dangelio amerikiečių gyvasis. Jiems žinomi visi takeliai ir suteikiamos informacijos apsaugoti amerikiečius nuo minom apšėtų viešelių ir kelių.

—Į pagalbą drąsuoliai! Pirmyn!—suukio kažkas iš kovotojų.

Vienu metu orą sudrebino griausmingas kovotojų valio ir pirmieji pasiekė apkausus įviritu ir vidų. Prasidėjo žiaurus, negaltingas durtuvų mūšis.

O tuo metu, kai čia pleškėjo šautuvai ir automatai, girdėjosi duslus durtuvų dūriai ir trumpi žmonių aikčiojimai, keli kovotojai per baisiausią priešų ugnį prasiskverbė į priekį ir jau kovėsi už pirmųjų trobų

kaimo ir žingsnis po žingsnio veržėsi vis arčiau priešų. Saulėje, kaip lašiniai nuteptas, blizgėjo nudegęs prakaituotas leitenanto Pupšio veidas. Pupšys, o su juo dar keturi kovotojai išveržė į kaimą pirmieji. Vokiečiai nesigailėjo nei minų nei kulku.

Leitenantas Pupšys milkliai slapstydamsis už namų, trumpais perbėgimais vedė paskui save 4 kovotojus ir prišliaužė upę. Po valandėlės jie pradėjo įsistiprinti užimtoje riboje.

Bet kitos kuopos, sutiktos atakliausio vokiečių pasiūlymimo, buvo laikinai sustabdytos. Tuo pasinaudoję, vokiečiai iš visų pusių pradėjo supti leitenantą Pupšį: įsivirtinūs su drąsuoliais paupy. Vokiečių ugnis darėsi vis atkaklesnė. Bet 4 drąsuoliai visą dieną tvirtai laikėsi savo pozicijose. Tik vėlai vakare leitenantas Pupšys, nesulaukęs pastiprinimų, po uraganinga priešų ugnimi grįžo su savo žmonėmis į senąsias pozicijas.

Naktį į miškelį suėjo į pagalbą mums prisijūti tankai. Vokiečiai juos užuodė ir dar neišausius atidengė artilerijos ugnį.

Visą naktį leitenantas Pupšys sėdėjo niūrus ir nekalbus. Jį kankino mintis, kad nuėjęs veik iki pusės kaimo, jis vėl turėjo pasitraukti. Svarius kaustė nuovargis, miegas guldė ir šalta rasota žolė, bet įtempti nervai ir plakanti širdis neleido netgi užmūsti. Jis nervingu mostu pastatė milinės apykaklę, susikišo rankas į kišenę ir iki aušros išsėdėjo žolėje, laukdamas naujo įsakymo pulki.



Lietuviai raudonarmietis St. Gureckas, apdovanotas medaliu "Už drąsą."

Anksti rytą leitenantas Pupšys gavo pranešimą, kad priešas, ilgai laikęs kaimo, vis dėlto rengiasi jį palikti, bijodamas apsupimo. Uždavins buvo—suduoti priešui kuo smarkesnį ir kuo netikėtesnį smūgį, kad jis nespėtų iš kaimo daug išsigabenti.

3 val. 40 min. leitenantas Pupšys išvedė savo padalinį į puolimą. Šiandien jis su savo kovotojais jau greičiau, po neišai trukusio susirėmimo, prasiveržė iki upelio ir čia įsivirtino.

Tuo metu atakon pasikėlė eiti kiti padaliniai. Prasidėjo aršus susisaujimas. Iš dešinės pasirodė mūsų tankai, triuškindami priešų gynybą ir lauzdamiesi į kaimą. Vokiečiai, žingsnis po žingsnio traukdamiesi atgal, labai atkakliai priešinosi.

Pupšys pamatė, kaip keli kovotojai perbrido upelį ir nusivijo priešų į plačiąją gatvę. Jais pasekė dar keletas. Vokiečiai atidengė kulkosvaidžių ugnį, bet prasiveržimo nebegalėjo sulaukti.

—Pirmyn!—suukio pakildamas Pupšys. Kartu su juo pakilo atakon visi jo kovotojai.

Jau buvo užimta kone pusė gyvenamosios vietovės, kai vokiečiai, surinkę visas jėgas, perėjo į priešpuolį ir staiga vėl išmūšė mūsų dar nesusipėjusius gerai įsivirtinti kovotojus iš vieno, paskui iš antro ir iš trečio namo. Prasidėjo lemiamas dviejų jėgų susidūrimas. Pleškėjo kulkosvaidžiai ir automatai, gatvėse sprogiėjo minos.

Leitenantas Pupšys be paliovos šaudė. Lemiamu kovos momentu ypatingai pasižymėjo du jo kovotojai, Evinas ir Anufrevas. Prasiveržė pirmyn, jie surado pametus priešų rankinius kulkosvaidžius ir tuoju pradėjo iš jų apšaudyti vokiečius. Kai vokiečiai perėjo į priešpuolį, abu drąsuoliai nesitraukė, skindami priešų eiles. Vokiečiai paleido į juos kulkosvaidį ir granatas. Anufrevas krito. Bet Evinas likęs vienas nesiliovė šerdę į vokiečius ir pats vienas didvyriškai laikėsi, kol bendrom visų mūsų padalinį pastangom priešas buvo sustabdytas ir pri-

verstas trauktis.

Mes apžiūrėjome kovos lauką. Tranšėjose jau iš tolo nosį riečia baisi smarvė ir ausis apkurtingas musių zvimbimas. Čia visokiame pozose, kniūbšti ir atsivertę matosi nespėti palaidoti vokiečių lavonai. Tai čia, tai ten matosi kulkosvaidžiai.

Tuščios stovi kaimo trobos. Vokiški banditai išsivairė gyventojų daugumą su savim.

Mes einam iš trobos į trobą. Visur suskaldyti, sukaptoti baldai, sudraskytos pagalvės, ir grindys, lyg sniegu paklotos plunksnomis. Trobose dar guli nušauti vokiečiai. Visur, kur gyvena vokiečiai, sienos aplydintos pornografiniais paveikslais.

Baisiausią reginį mes užtikame užbėgę į vieną trobą. Mes čia pirmieji. Niekas dar nespėjo pasikeisti. Pirmajam kambary guli priekantinis šautuvas ir minosvaidis. Ant grindų išmėtytos dėžės su minomis. Antrajam kambary—stalas su nebaigtu gerti degtinės buteliu, užkanda ir nebaigtas rūkyti papirosas. Kedės parvers-

tos. Čia, matyti, lėbauta ir nespėta visko išgerti. O greitai, trečiajame kambary, mes pamatėme užkankintą raudonarmietį. Pirmą kartą pats savo akimis pamatėme tokį baisumą, apie kurį anksčiau skaičiau tikrai laikraščiuose. Kada vokiečiai mus kontratakavo, jie užėmė tą namą, kuriame likęs mūsų raudonarmietis ilgai vienas gynėsi. Vokiečiai pradėjo jį kankinti. Jie nurengė jį, atrėmė į sieną ir pradėjo jį piauustyti, kaip mėsininkai. Tokioj pozoj, atremtą į sieną, mes jį ir radome. Be to, sumušta ir sudaryta jo galva, krūtinė, rankos. Šis vokiečių vandalizmo vaizdas dar labiau pakėlė visų mūsų kovotojų pasiryžimą trūškinti vokiečius, atkeršyti už visus jų žvėriškumus.

Neilgai galėjome būti kaimo. Mūsų daliniai, lauzdami priešų jėgas, veržiasi visi pirmyn. Palikdami kaimą mes sužinojome, kad viename miškelyje surasti milžiniški šaudmenų sandėliai, kurių priešas nespėjo susprogdinti.

# Samsonas ir Dovydas

Rašo Petras Cvirka.

Pamatys artileristai Samuolį, ir iš tolo jau šaukia:

—El, gal patūm mums stebėjimo bokštų?! Žviltelk por medžių viršūnes—juk tau matyti vokiečiai...

Kai tekdamo kulkosvaidininkus susodinti į vežimus, gurguolininkai, lyg susitarsę, perspėdavo diėkį:

—Tu gi, Samson, jau kaip nors pėsčias pasistenk, o tai mūs kumelkos greit kvapą išleis.

Neišvengdavo nė Dovydas kareivių pastabų, tik mažais sugebėdavo greit atsikirsti. Ir ten, kur Samsonui nepatogu būdavo jėgą vartoti, Dovydas taip užtepdavo liežuvį, jog visi nulepėdavo juoku. Tokiais atvejais net diėkis patenkintas tik sujudėdavo, pakraipydavo mentis ir būtinai kur nors jo drabužiuose iširdavo siūlę.

—Dovyd, —sakydavo kareiviai, —tu saugokis kai Samsonas čiaudi, o tai tave skersėvėję nuneš į kiti respubliką.

Arba: —Klausyk, Dovyd, ar teisybė, kad Samsonas nakčiai tau patalą pakloja savo tabokinėje, ant rūkomo popieruko?...

Kačas patirindavo smiliumi savo ilgą, kumpą nosį iš vieno, kito šono, pagalšdavo, sakyktum višta snapą ir atšauavo:

—Tu paskaityk vėriau kas tau ant kaktos parašyta... Nori, aš tau perskaičysiu: mar-maliadas.

Ir visiems juokiantis, atsistodavo greta diėkiaus, stebėdamas, kokį įspūdį padarė jo pastaba Samsonui. Jei nors kurioje vietoje tokiu metu nusišypsodavo diėkio švarkas, tai yra, jeigu iširdavo kur nors jo siūlę, Dovydas būdavo su kaupiu atlygintas.

Nuolatinės kareivių pašalpos negalėjo sudrumsti šios tyros draugystės, turėjusios senas ir gilias šaknis. Ilgą laiką Samsono ūgis ir žvėriška jo jėga, buvusi nuolatinio kareivių juokavimo tema, pasitarnavo žygiui, apie kurį plačiai kalbėjo ir tebekalba lietuviškojo Raudonosios Armijos junginio pulkuose.

Tai įvyko liepos mėnesį, vos įsibrėžus

ryto aušrai, Oriolo srityje. Smarkiai apšaudė artilerija, vokiečiai puolė nedidelę kalvą, ginamą negausingai lietuvių daliniu. Dovydas ir Samsonas, apnešti žemėmis, dažnai pro dūmus ir dulkes, kuriois tarsi pavirto visa kalva, nieko nematydami, keletą kartų atbloškė priešą.

Išaušo diena, draugų būrys, kurių atitraukimą abu kulkosvaidininkai lengvino prieš keleropai gausenes vokiečių jėgas, senai paliko ugnies liniją nusinešdami sužeistuosius. Vilties išlaikyti kalvą nebuvo likę: vokiečiai ją jau supo ir sūkandami bėgo visu ūgiu, kai tik pasipriešinimo ugnis sumažėjo. Iš apkauso, kuriame buvo pasikėlė abu kulkosvaidininkai ir kurie, atrodo, dar galėjo spėti pasitraukti, jau nebuvo girdėti kulkosvaidžio kaspiną. Viena saulė danguje buvo liūdininkė, kas vyko didvyrių duobėje, kuri dabar jau buvo kapu vienam iš jų. Dovydas gulėjo susirietęs, su krauju puta burnoje, rankoje stipriai sugniaužęs tuščią kulkosvaidžio kaspiną. Jo rūku apsitraukusios akys nematė daugiau savo didžiojo draugo ir neišgirdo jo balso, šaukusio jį iš visų jėgų. Tuo pačiu metu, kai vokiečiai prisitariant prie Samsono, jie išgirdo nesuprantamus keiksmo žodžius, ir staiga kareivis milžinas, su bausaus pykčio iškraipytu veidu, pasišiausiais plaukais, priekin kraivinis rankas, atstisojo. Jis buvo toks auklėtas ir didelis, jog vokiečių eilėse, kurie manė regį vaiduklį, valandėlei įsiviešpatavo sūgmysis. Tuo pasinaudojo Samsonas: žengęs dar keletą žingsnių, jis vienu smūgiu išmūšė iš unteroficerio nagų į jį atkištą pistoletą, pačiuo abiejomis rankomis vokiečių už gerkles, pakėlė jį į orą, spiovė jam į mažą, susitraukusį snukį ir tarsi liūtas, sutraisėšęs juo stuburkaulį, sviedė priešą žemėn.

Kai vokiečiai atsipeikėjo, milžinas jau buvo palikęs kalvą.

Taip Samsonas atkeršijo už Dovydo mirtį ir už atimtą iš jo mylimą Nemuną.

(Pabaiga)

Suinėjame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

## LOVEIKIS—Kvietkininkas

Gėles Vestuvėm, Rankiet

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

## NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

# ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JOSŲ PATOGUMAI:

6812 S. Western Ave., Chicago  
Telefonas GROVELL 6142

1410 So. 50th Avenue, Cicero  
Telefonas CICERO 2189

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jusų finansiniam stovimui prielaimas.

## LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Turime Kopyčias		Ambulanso
Visose Miesto Dalyse		Patarnavimas
		Dieng ir
		Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

## LACHAWICH IR SUNUS

Phones: Canal 2515 2514 West 23rd Place

Comm. 5765 16756 So. Michigan Ave.

Pullman 1270

## P. J. RIDIKAS

2354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET

TELEFONAS YARDS 1419

## J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

## S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS

3219 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1132 ir 1139

## ANTANAS M. PHILIPS

2307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

## LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661



## ĄČIU D-RUI A. L. GRAIČŪNUI UŽ GRAŽŲ LAIŠKĄ IR BRANGIĄ DOVANĄ!

Lowell, Mass.—Šiame įdomiausiame laikotarpyje galima tikėtis bile kada visokių staigmenų. Tačiau gal niekas nebūtų manęs taip nustebinęs, kaip nustebino gerbiamo Daktaro A. L. Graičūno laiškas, kurį aš gavau rašytą sausio 21 d., šių 1944 metų.

Laiškas neilgas, bet pilnas praklinių minčių ir jame pažymėta, jog šiandien mūsų kolonijūs darbuotojams dėl šelpimo Tarybinės Lietuvos, ypač pundielių siuntimo, 30 knygelėlių "Mūsų ir Uodas." Daktaras prašo dykai padalinti draugams, "kurie darbuojasi ir prisideda prie šelpimo lietuvių Sovietų Sąjungoje." Išpildysiu Jūsų, Daktare, patarkymą!

Koks tai didelis nuosirdumas Daktaro Graičūno! Jis aukoja brangią dovaną žmonėms, kad tik tuomai pažadinti ir paraginti geruosius lietuvius prie smarkesnio rėmimo bei šelpimo liaudies mūsų senos tėvynės, baisiausio priešo hitlerizmo nualintos!

Tai yra brangi dovana, dovana nuo Daktaro A. L. Graičūno. "Širdingai mieliuosi Tarybų Lietuvos," tariant Daktaro žodžiais.

Tai yra brangi dovana, nes knygelės kaina 50c. O knygelės turinys daug kartų vertesnis už tą kainą.

Ąčiu Jums, Gerbiamas Daktare ir Brangus Drauge! Sulyg Jūsų patarkymo išdalinis knygeles tiems, kurie užsipelno Jūsų brangios donovanos.

Laišką gavęs nuo Daktaro Graičūno nusistebėjau todėl, kad su gerbiu Daktaru niekad praėjusie nesirašydavau. Ir net Demokratinė Lietuvos Suvažiavime, kur pirmą kartą tik pamačiau gerb. Daktarą, bet dėl tūlų priežasčių neteko mums arčiau suėti ir pažinti. Šis didžiai vertingas laiškas netik nustebino mane, bet ir daug džiugėsio suteikė man. Gi gerbiamo Daktaro toks nuosirdus rūpestingumas tikrai paskatina mus visus prie didesnio veikimo, Tarybų Lietuvai tinkamai įvertins Dr. A. L. Graičūno atsidavimą jos šelpimui šioje sunkiausioje valandoje.

Šiuos žodžius rašant mes čia jau turime apie 20 žmonių pasizadėjusių kas savaitę mokėti tam tikras savaitines duokles—po \$1, po 50c. ir tam panašiai dėl Tarybų Lietuvos šelpimo. Bet gerbiamo Dr. Graičūno gražus labdaringas žygis daugiau ir daugiau demokratinę lietuvių paskatins prie to prakilnaus ir nepavarduojančiai svarbaus darbo. Taip, mes darbuosimės, kaip galėsime. Mes rinksimės aukas ir patys aukausime. Mes rengsimės parengimus ir stengsimės įtraukti kiekvieną gerą lietuvių bei lietuve, kuomai kas tik gali pagalbėti senai tėvynei—mūsų gimtinei iš karo griuvusių pasikelti.

Į šį labdarinę darbą yra

kiekvieno gero lietuvių pareiga prisidėti. Visų kultūriniai susipratusių lietuvių darbas gelbėti savo šaliai, kurią banditai fašistai taip nuožmiai nualino, nepalikdami nei Lietuvos garbingo vardo, kurį mūsų protėviai nuo neatsimenamų laikų įkūnijo: Lietuva. Lietuva mūsų gimtinė, ji bus Tarybinė Lietuva!

Zinoma, fašistinis smakas, kuris buvo pasimojęs Lietuvą praryti, savo tikslo neatsieks. Jis žus amžinai nuo raudonarmiečių skaudžių smūgių. Bet be mūsų skubios pagalbos būtų labai sunku Lietuvai prisikelti ir atsistatyti iš naujo.

J. M. Karsonas.

### Lloydai Priėmė Churchillį Garbės Nariu

LONDONAS. — Garsusis apdraudos trustas Lloyd priėmė premjerą Churchillį savo "garbės nariu."



Italijos žemėlapis kur šiom dienom eina karščiausi mūšiai. Aliantų armijoms išsikėlus netoli Romos, naciam gresia pavojus tapti atkirstais prie Cassino ir Minturno srityje.

### DARBAI KURIE TURI BŪTI VYKDOMI

Pittsburgh, Pa.—LLD 4-tas Apskritis laikė konferenciją sausio 23 d., 1944 m. Konferencijoje dalyvavo skaitlingas skaiciūs delegatų ir svečių.

Apskričio komitetas ir kuopų delegatai išdavė savo veiklos sklandžius raportus. Po jų raportų buvo pakviestas atstovas Pittsburgho Lietuvių Vienybės Komiteto Karo Laimėjimui, kad

raportuotų kaip stovi dviejų ambulanų nupirkimo reikalas. Pondo sukėlimo pirmininkas J. Mažeika raportavo, kad finansų sukėlimo darbas eina prie pabaigos. Ant rankų jau esą turime \$2,700, dar turime sukelti \$500 ir tada jau galėsime įteikti paskirtas dovanas Amerikos Raudonajam Kryžiui ir Lietuviams Raudonarmiečiams.

Pažymėta, kad kovo 26 d. bus suauktas Pittsburghe masinis lietuvių mitingas, kuriame bus įteikta Amerikos Raudonajam Kryžiui dovana. Aišku, kad iki to laiko visi turime padirbėti, kad pilnai pasiskirtą kvotą išpildytume ir tuom prisidėtume prie skubensio karo laimėjimo. Ir įrodytume, kad lietuviai širdingai ir vieningai remia karo pastangas, išskyrus kelis čia per Berlyną atsibaladėjusius ir susigriebusius kelis pasekėjus.

Kadangi J. Mažeika dalyvavo Demokratinė Lietuvos Suvažiavime, tad jis išdavė išsamų raportą iš suvažiavimo, kuris įvyko 18-19 d. gruodžio, 1943 m., Brooklyne, N. Y.

Tarp kitų raporte atžymėtų turimų nurodė, kad mes turime tuojau suaukti konferenciją, kurioje išrinkti veikiantis komitetas arba taryba, kad tuojau pradėjus įvykinti suvažiavime pravestus tarimus dėl gelbėjimo mūsų brolių ir sesučių Lietuvoje, kaip greit Raudonoji Armija išsvys nacius.

Šiuo tarpu galbėti Sovietuose esantiems lietuviams. Konferencijoje buvo ir daugiau Demokratinė Lietuvos Suvažiavimo delegatų, Z. Urbonas, G. K. Sileikienė. Jie pilnai sutiko su pirmojo delegato raportu ir ragino, kad konferencija nutartų tuojau vykdyti tarimus. Be to, ragino, kad juo greičiau sia užbaigtų ambulanų pirkimo darbą.

Buvo priduta nemažai aukų dėl vienybės Komiteto. Aukos priduta sekamai: Nuo Chernausko iš Wilmerdingo surinktos aukos \$10. J. Daimontas aukavo \$10. Per A. Pipirą surinkta aukų sekančiai: A. Pipiras \$8, D. Gelombauskas \$5, J. Dubas \$3, K. Berunkis \$3, J. Vaitonis \$1. Viso \$40.

Visiems pasidarbavusiems ir aukavusiems tariame širdingą dėkui. Kartu prašome, kad be jokio atidėlio jimo visi stotume į darbą, kad juo skubiausiai savo pasibrėžimus praveštume gyvenime.

K. K.

## SVARBIOUS KNYGOS

VIRĖJA Sutašė K. Petrikiene

Kiekviena šeiminkė privalo šią knygą turėti savo namuose.

224 puslapiai, kaina \$1.00, dabar galite gauti tik už 75c.

### Lietuvių Kalbos Gramatika

Prifalicyta Amerikos Lietuviams Sutašė Dr. D. Pilka

Kaina \$1.00

### Kuno Sveikata

Tileri ir Naudingi Sveikatai Kūno Mankštiniama. Patarimai kiekvienam žmogui. Su 15 paveikėlių tekstu. Vertė iš rusų kalbos V. Ignas.

Kaina 50c

### The New Lithuania

Aprašoma, kas dėjos Lietuvoje, Smetonos pabėgus į Berlyną. Parasė Anna Louise Strong.

Puļapių 64, kaina 1.00

### Gyvai Lietuvai. Eilės

LTS Valstybinė Lelidykla, Maskva, 1942. Eilų rinkinys: Lūdas Gira, Salomėja Nėris, Antanas Genclova, Kostas Korsakas, Jonas Šimkus, Eduardas Miekelaitis.

Eilės parašytos Lietuvai kenčiant nacių terora—naikinimo metu. 99 puslapiai, kaina 35c.

### Istorija Abelna

Nuo seniausių Kinijos laikų—2800 m. prieš Kristaus gimimą iki galutinam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniskojo, 146 m. prieš Kristaus gimimą. Knyga 498 puslapiai. Surasė Dr. A. Bacevičia. Kaina \$1.50

### Bukite Amerikos Pileičiais

Knygelė dėsto, kaip tapti Amerikos pileičiu ir suvartoti demokratinę veikimą; pileičybės pamokų naują knygutę parašė Chas P. Kal. Kaina 25c

### English-Lithuanian Self-Instructor

Tai rankovėdis angliškai kalbančioms mokyti lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokyti anglų kalbos

Parasė DR. J. J. KASKIAUČIUS Puļapių 223, stipriausio ausdimo updariai, kaina \$1.50.

### Tuli Musų Parazitai

Knyga 126 puslapiai, parašyta Dr. A. Petricko. Jmai silkina apie žmonių parazitus: mases, uodas, niečius, erktes, blunks ir t. t. ir t. t. ir apie jų kenksmingumą, taipgi kaip juos išaukinti. Labai naudinga kiekvienam pasiskaityti. Kaina 50c

### Pirmoji Pagelba Ligoj ir Nelaimėj

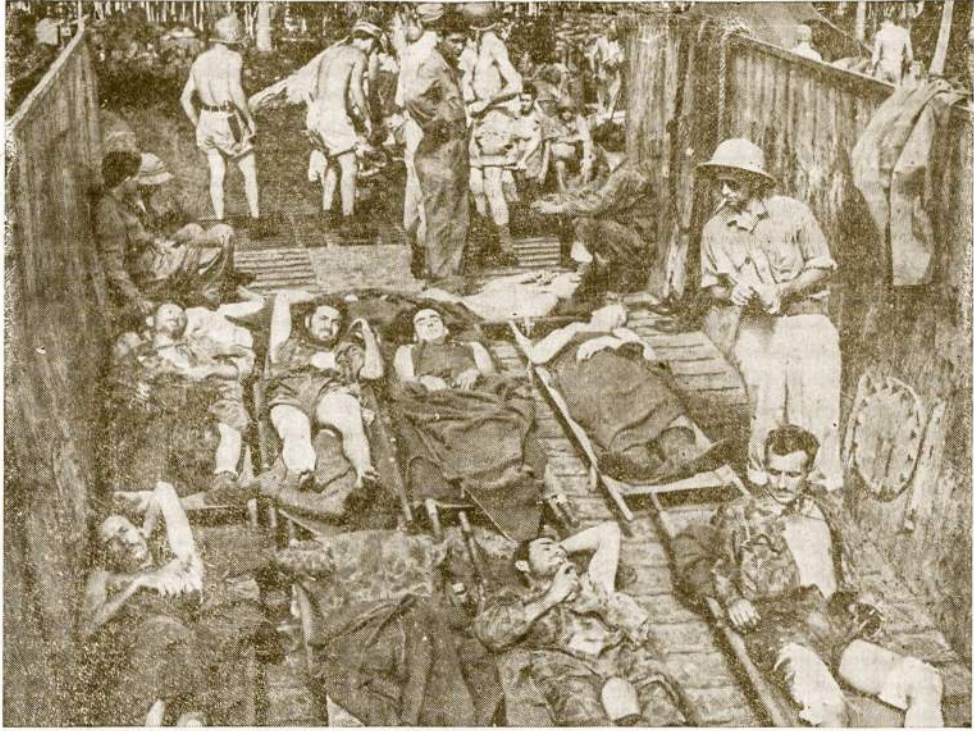
Šioj knygutėj yra keli dešėtkal trumpai gėru patarimai, nurodymai, ka daryti susirgus kokia nors liga, ka daryti nelaiminguose atsitikimuose. Dr. J. J. Kaskiaučius daug darbo padėjo, kol parašė šią labai svarbią patarimų knygele. Kaina \$1.00

### Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai

Šioj knygelėj Dr. J. J. Kaskiaučius nurodo, kaip į žmogaus kūną veikia alkoholis ir įvairūs alkoholiniai gėvalai. Kaina 50c

### Saugokitės Vėžio

Knygelėj silkina: Kas tai yra vėžys, ligos priežastis, kaip palikti vėžio liga, gydymas ir kaip išvengti tos baisios ligos. Parasė Dr. J. J. Kaskiaučius. Kaina 15c



Pin-up picture for the man who "can't afford" to buy an extra war bond...

YOU'VE HEARD PEOPLE say: "I can't afford to buy an extra War Bond." Perhaps you've said it yourself... without realizing what a ridiculous thing it is to say to men who are dying. The very least that you can do is to buy an extra \$100 War Bond...above and beyond the Bonds you are now buying or had planned to buy. In fact, if you take stock of your resources, you will probably find that you can buy an extra \$200...or \$300...or even \$500 worth of War Bonds. Sounds like more than you "can afford"? Well, young soldiers can't afford to die, either...yet they do it when called upon. So is it too much to ask of us that we invest more of our money in War Bonds...the best investment in the world today? Is that too much to ask?



Let's all BACK THE ATTACK!

VISI L. L. D. NARIAI PIRKITE 4-tos PASKOLOS KARO BONUS LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJOS PIRMO APSKRIČIO KOMITETAS

"Vilnės Administracija 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill.



# RYTOJ DIDŽIOJI IŠKILMĖ "VILNIES" KONCERTAS, SOKOL HALL; PRADŽIA 3:30 VAL. POPIET

## PROGRAMĄ PILDYS PENKI CHORAI, BALALAIKŲ ORKESTRAS, SOLISTAI IR DUETAS

Sekmadienį, vasario 6-tą, "Vilnies" puošnūs koncertas Sokol Hall, 2345 So. Kedzie ave. Programas prasidės 3:30 val. popiet. Salės durys atsidarys 2:30 val. popiet. Įžanga iš anksto 88c, prie durų 99c.

Rytoj dienos "Vilnies" koncerte programos bus turtingas ir įvairus. Bus pateikti labai daug gražių liaudies dainų, ir dainų pritaikytų karo metu.

Lietuvių Jaunuolių Balalaikų Orkestras, vadovaujamas J. Budrevičiaus, paskambins daug gražių liaudies melodijų. Mergaitės pašoks pritaikytą šokių.

Leonard Simmans grieš akordijoną. Motery Kultūros Choras, vadovybė A. Steponavičienės, žavės publiką su naujais žanrų koncertui kovos daina:

"Liosybės tėvai svietė, Pirmyn vič kartų, Greičiau griebti už kardų."

Roselando Motery Choras, vadovybė D. Yuden, dainuos: "Maskva mano, galingoji."



Ag. Kenstavičienė

Roselando Motery Choras istos su melodiingomis dainomis A. Kenstavičienės vadovybėje. Paskui mišrus Roselando Aido Choras šiam koncertui yra šiuo pasirengęs. Jis lavinasi su nau D. Yuden vadovybėje.

Orkestras, Solo, Duetas

Čichagos publikai gerai yra pažystamas ir plačiai išgarsėjęs solistas Stefan Kozakovičius padainuos melodiingų solo dainų. Jo stiprus baritonas balsas žavės publiką.

Lietuviai myli harmoningas dainas. Šimne koncerte Agnes Kenstavičienė ir Konstancija Aheikienė linksminis publiką dainuodamos duetas.

Tai tiek apie programą. Iš apiladinimo matote, kad jis bus gausus.

Programo eigoj bus trumpa, reikšminga prakalba apie įvykius karo fronte ir politiniame gyvenime. Po programo šokių prie dviejų orkestrų.

Kaip visuomet vilniečiai gauspadiūs ir vilniečiai bartendieriai svečiam mandagiai patarnaus. Bus gery ir įvairių užkandžių ir gėrimų.

Dienraščio koncerto komitetas, vardu direktijos, vardu laikraščio prašo visus lietuvius skatlingai dalyvauti puošnioje meno iškilnėje. Komitetas.

### Byla Prieš Krautuvninką Panaikinimui Naturalizacijos

Federaliame teisme užvedė bylą prieš mėsos krautuvninką Joseph Stacklein. 48 m., 2037 Fremont st. Kaltina jį prigulėjimui prie vokiečių lundo. Sako jis buvo nuykęs Vokietijon 1940 metais. Jis čia padarė pinigų indėlį, kad galėtų grįžti šien šalia, tačiau jo širdis pas naciute.

Kaltina jį neteisėgime pilietyvų popierių gavime. Valdžios advokatas reikalauja panaikinti jo pilietybę.

### Judžių Operuotojų Unija Išrinko Viršininkus

Judžių operuotojų — teatro darbininkų unijos čichagieškis skyrius (110) užvakar turėjo rinkimus. Susirinkimus Hamilton viešbutyje pasveikino naujį skyriaus prezidentą Eugene Atkinson, kuris dalyvavo unijos įsteigime 1907 metais ir yra darbininkas Pantheon Theatre.

Zinoma, judėjų unija moka didesles algas savo viršininkams. Atkinson užims ir biznio agento vietą. Už tą darbą moka \$10,000 metinės algos.

Naujai išrinkta vatyba rengiūs prie skyriaus turėkymo. Užvakar Hamilton viešbutė susirinkime nauji viršininkai pridardėjo skyriaus dalykus įvairkūi teisingai, atsiegti nariams demokratines teises.

Šioj unijoje buvo įsigalėję gongsteriai ir raketieriai. Teks palaukti ir pamatyti ar dabar dalykai geriau pradės eiti. P. D.

### West Pullman šį Vakara LDS Susirinkimas ir Balius.

Subatoj, vasario 5 d., 6 val. vakare, įvyks LDS 2-tros kuopos labai svarbus susirinkimas. Susirinkimo svarbiausias dienotvarkio punktas bus nominacija Centro Valdybos.

Visi turime įsitęmyti, kad nominuojant ir išrenkant tinkamą valdybą savo praktiniui organizacijai yra tas pat, ką sėjimas geros sėklos į sunkiai išdirbtą dirvą. Tuoj, kaip tik užsibaigs susirinkimas, prasidės varkuškos. Bus graži muzika šokiama ir "refrešmentas".

Visus kviečiame dalyvauti ir paremti savo organizaciją. Įžanga dykai. K. S.

### Radijo Darbininkų Mobilizavimo Savaitė

Majoras Kelly paskelbė, kad nuo ateinančio pirmadienio iki šeštadienio bus radijo savaitė, t. y. mobilizavimas darbininkų į tą industriją. Trūksta tikslančių darbininkų prie "radar" darbių. Tuo reikala bus masinio pobūdžio darbininkų mobilizavimui sueiga vasario 11 d. Čichagos Stadium.

Majoras savo atsisaukime, kad darbininkai, ypač moterys eity dirbti į radijo industriją, pažymėjo: "Radar" aparatai, tai armijos, lavyno ir orlaivyno ausys. Tai slapta ginklas, kurio neturi stokuoti mūs karinėms pajėgoms." E. Lapinienė.

### Cicero Žinios Dar Apie Vakara Delegetės Pasitikimui.

Trijų organizacijų surengtas pereinąj sekmadienį vakaras pasitikimui delegatėis iš Demokratinėjų Lietuvių Suvažiavimo gerai pasisekė. Žmonijų atsilankė daug. Delegetė S. Kvederienė davė gan aiškų raportą. Pažymėjo, kad karo metu kelionė buvo varginga, tačiau ji patenkinta dideliu ir reikšmingu suvažiavimu.

Po Kvederienės raporto kalbėjo V. Andriulis, kuris buvo delegetu tame suvažiavime. Gan plačiai jis aiškino suvažiavimo eigą. Pažymėjo, kad nuo dabar galėsime siųsti drapanas ir šiaip reikmenis Lietuvos žmonėm per Rusų Karo Pagelbos Komitetą.

Vietinis komitetas pranešė, kad drapanų stotis yra Lietuvių Liuosybės name, 1401 So. 49th et, Cicero, Ill. Kazimieras Biknis statė V. Andriulii klausimui. Ant visų aiškiai atsakė, paaiškino. Tas patenkino klausytojus. J. Stulgaitis pirmininkavo vakarui.

Reikia pažymėti, kad Motery Klubo ir Choro narys užėmė visus parengimo darbus. Apie "Vilnies" Vajų. Mūsų vartininkė A. Dočkienė darbuodamosi dėl dienraščio "Vilnies" daug stūbų atlankė. Paskutinis užsimokėjo už "Vilni" M. Yacino. Jis ta proga aukėjo \$1 dėl "Vilnies" namo. Taipgi Jankelūnas užsimokėjo prenumeratą ir aukėjo dėl Rusų Karo Pagelbos \$3. Pirmiau buvo pažymėta, kad jis aukėjo dėl šios įstaigos tik \$2 ir dėl "Vilnies" namo \$2. Turėjo būti dėl "Vilnies" namo \$1, o dėl RWR \$3. C. Ž.

### Taika ir Laisvė Mylinčių Atydai

Seimyninis klubas "Silta" paminės savo gyvavimo 10 metų sukaktį. Ryskesiam sukakties atžymėjimui, rengiama koncertas ir balius vasario 20 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st.

Karti bus ir karo bonų pardavimas. Svečias kalbėtojas bus Joe Weber—Ruich.

Nuo šio parengimo pelnas eis Rusų Karo Pagelbai ir Pagelbai Jugoslavijos partizanų. J. B.

### Courtney Sakys Savo Žodį Šiandien

Šiandien Thomas Courtney, valstijos distrikto prokuroras, sako paskelbė savo kandidatūrą, kad jis eina išrinkimui į šios valstijos gubernatorių vietą. Republikonai senai paskelbė, kad jų kandidatų į tą vietą bus dabartinis gubernatorius Green. Demokratai, kaip jų komitetas pareiškė, mano jog gali prvesti Courtney užimti Springfielde vietą.

### KLAIDOS AITAIŠYMAS

Mano korespondencijoje, "Pačkės Žodis," pasitaikė netikslumas. Kur pasakyla Pažarskai nuvežė mane pas daktarą, turėjo būti: "Pažarskai apdovanojo prezervuotais vaisiniais," Medicinali mane nuvežė pas daktarą. Sirdingai ačiū jiem. E. Lapinienė.

### Antradienį "Primerės" Cicero Mieste

Ateinantį antradienį Cicero miesto viršininkų nominacijos, iš 80 balsavimu vietų dėl nominacijų bus atdara tik 18 vietų. Bus nominuota kandidatai ir miesto prezidento vietą. Nuo demokratų partijos tuo vieton eina Henry J. Sandusky, o republikonai stato J. S. Kral.

Assessoriams vietą kandidatuoja A. B. Petkus ant demokr. part. Petkus plačiai žinomas Lidotvųjų direktoriaus profesijoje. Viekiausia jis bus nominuotas.

Tenka pažymėti, kad šiuo laikų Cicero miestą valdo demokratai. Negrąžių dalykų įvyko su mokyklų tvarkymu pereinąj metą. Bet bendrai pažėm geriam miesto reikalai vedami, negu keič metai buvo prie republikonų.

### Sužeidė, bet Plėšiką Išvijo

Joseph Kramer, 63 m., mallaivojo ir gražio savo krautuve, 7425 Kingston ave. Tuo tarpu atėjo plėšikas su automatinis šautuvu. Jis pareikalavo Kramer pakelti rankas ir atiduoti pinigūs.

Krautuvis savininkas puolė ant plėšiko. Prasičiojo kova nejuokais. Duktė pribuvo į pagelbą, kelis kartus suduodant plėšikui į galvą. Tas pamatęs, kad bus blogai, sužeidęs krautuvis savininką išbėgo.

J. Kramer teko važiuoti į ligoninę žaizdas aprašyti.

### Lietuvis K. Budžius Nacių Nelaisvėj

Karo departamentas paskelbė žinią apie patekusius nacių nelaisvėn. Iš Čichagos yra patekę pastaruoju laiku 8 asmenis. Ju tarpe yra nels svėj šalt seržantas Kazimieras L. Budžius. Jo motina gyvena 3519 W. 26th st.

MESA PIRKITE The Miracle Co. 799 N. Western Ave. Atvira nuo 8 ryto iki 6 popiet ir Subatomis. Skaniami ir viliojantiems pietams nusipirkite MIRACLE COOKED HAMS 39c Svaras

Anna-James Tavern 3212 S. Halsted Street



Kingsbury Alus Geri Cigarai Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIUS ir ANNA BAGDONAS, Sav.

URBA Gėlininkas Gėlių Mylinėms, Vestuvėms Bankietams, Lidotvųjų Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LAFayette 5300

### Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Res. Tel. LAFayette 0094 Jėgu Neatšlepiu — Sauk Kedzie 2868

VALANDOS: Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak.; šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Phone: VIRGINIA 3316

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIEN Sekmadieniai pagal sutartį

Telefonas: YARDs 3146

Dr. V. A. Simkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS Pritaiko 744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4 vakarais 7-9 Pirmadieniais tik 2 iki 4 vakarais 8-11-12

Ofiso Telefonas: YARDs 4787 Namų—PROspect 1930

Dr. Strikol'is 4645 S. Ashland Avenue GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakarų Sekmadieniai pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 6036 Namų—BEVERly 8244

Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Ofiso Telefonas: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Trečiadieniai pagal sutartį

Phone: YARDs 5921 Rezidencijos—KENWOOD 5197

Dr. Bertash 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) Valandos: 1 iki 3 ir 6-30 iki 8:30 vak. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: OfisOvehill 8111

Dr. A. K. Butko LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARDs 2246

Dr. C. Z. Vezel'is DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arč 47th Street) VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Dr. Marjan S. Swiont GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave.

VALANDOS: Nuo 1 iki 8 po pietų Nuo 7 iki 9 vakaro Reikšmėjoms FORSmith 6618 Ofiso LAFayette 6868

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Hitalio.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 S. HALSTED ST. Kampas 24th St. Nuo 7 iki 9 vakaro Nedėlio pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritaiko atnaukinti akinius ir prie to smag kainą ir ant lengvą išlėmėjimą.

BAKANŲ KRAUTUVE 3241 S. Halsted Street Calmet 4591

EXTRA! EXTRA! Permainytas Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydukas 3529 S. Halsted Street Phone Yards 6054



ANNA PETRUTIENĖ

LKM Choras, kuris jau per visą mėnesį mokinasi naujas dainas, vadovybėje Anna Petrutienės yra labai puikiai pasirengęs par rodyti su naujoniis dainomis.

IŠKILMINGAS METINIS BALIUS Rengia Zagariėčių Kliubas Nedėlio, Vasario (Feb.) 13, 1944 Hollywood Svetainė 2417 W. 43rd Street Pradžia 5-4 val. Vakaro : Įžanga 55 Centai

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas Tvirtiausia Lietuvių Pašalio ir Apraudos Organizacija ● Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000. ● Pabalpės į savitę \$8, \$9, \$12 ir \$15. ● Valdoms įstojimas vetui. ● Mėnesinė mokesčiai pigiausia. ● Pirmia naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus. Išrašyk dabar ir savo seima išrašyk. Išpildyk žemiaus telpančių blankete ir pasiųsk sekamu adresu: Lietuvių Darbininkų Susivienijimas 419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y. Ai noriu gauti informaciją, kaip patapti LDS nariu. Mano vardas Antrašas

VIENŲ METŲ Mirties Sukaktuvės JOSEPHINE BUTKUS Po Tėvais Mikutis Duktė Kazimieros ir Louis Mikulčių Gyveno pas tėvelius, 52 E. 103rd Pl. Čichago, Ill. Pailko liudinėjus vyrą Edwardą, motina Kazimiera, tėvų Louis, broli Louis ir Kitas gimines. Tapo palaidota Lietuvių Tautiškoje kapinėse, vasario 6 d., 1943 metais. Mėli Josephine, tu mui apeldai pačioj jaunystėj. Mes tavę nemiršime pakolei gyvi busime. Tu mūsų širdyse ir mūsų akyse busi amžinai. Visiems yra gaila tavę, ypatingai motinai yra sunkiausias dienos. Tu brangioji nebisi pamiršta. Tavo kapas bus papuoštas įvairiomis gėlemis. Išėkis ramiai mieleji Josephina. Nulūde helkame: VYRAS, MOTINA, TĖVAS, BROLIS IR GIMINES

Draugijoms ir Kliubams PRANEŠIMAS Dar turili daug gerų dienų piknikams. Daržas prie geros transportacijos ir labai lengva privižuoti visiems au masinomis ir buva. Geras baras ir virtuvė. Aivaližuokit ir pamatysit. DAN'S HILL TOP GROVE 8228 Kran Avenue WILLOW SPRINGS, ILL. Prieš Tautiškas Kapines D. J. Smit, Sav. P. S. Turis visokių gėrimų įsų parengimams.

Tel. Virginia 9493 Moterim Sereidomis PAULINA RUSSIAN - TURKISH BATHS SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations. Netvarky kraujo cirkulivimą, reumatiską skausmą, lumbago, saltį, paralyzų—šalina naudojimas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trytmentai. 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas



"Vilnius" Koncerto Patarnautojų Dėmesiumi

"Vilnius" koncerto gaudinės prašomos susirinkti į Sokol Hall, 2343 S. Kedzie, nedėlioj, 10 val. ryte.

Raud. Kryžius Pradės \$12,000,000 Vajų

Užvakar Chiensgij lankėsi Raudonojo Kryžiaus karinio fondo nacionalis pirmininkas Leon Fraser.

Rinkliavą pradės per visą šalį su pirmą dieną kovo.

Bendrai apskaičiuoja, kad reikės sukelti ant kiekvieno karo išleidimui per metus po \$20.

Pernykštė kvota buvo \$120,000,000. Tačiau per metus sudėję \$140,000,000.

Jis prisiminė, kad per perėjus metus buvo sutuokta 5,000,000 puskrovčių kraujo.

Gryžtant prie Chicago skyrus reikia pasakyti, kad reikės sukelti didesnis darbas.

Town of Lake Žinios

Susirinkimas, Parengimas—Zaisių Vakaras

Vasario 1 dieną Ežerskio sveitinėj įvyko LDS 102 kp. susirinkimas.

Išklausyta raportai ir priimta, iš Centro negauta nieko, mat draugai Centre labai užimti raportais.

Komisija pateikė savo raportą, kad parengimas, zaisių vakaras įvyksta nedėlioj, vasario 20 dieną.

Finansų raštininkas d. A. J. Grincevičius pranešė, kad nariai mokasi gerai, ligonių nėra.

Dabar mes, townofleikičiai, rengiamės pasitikti savo senus draugas brightonparkiečius ir kitus, kurie jau ne smęji ir ne du parėmė mūsų prakojus.

Ar Paskelbs Chicago Darbo Jėgos Trukumo Miestu?

Karo Produkcijos Taryba reikalauja paskelbti Chicago miestą darbo jėgos trukumo miestu.

Iš kitos pusės majoras, įmony savininkai ir darbo unijos neremė šio reikalavimo.

HELP WANTED—MEN Reikia Darbininkų

MAŠINISTŲ PATAISYMAS DEL MAINTENANCE DEPARTMENTO

GERA MOKESTIS PRADŽIOJE PATOGIAUSIOS DARBO SĄLYGOS

KELLOGG SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY

Per 46 metus Išdirbinėtojai Aukštos Rušies Telefonų Įrengimų 6650 S. CICERO AVENUE

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

Freight Handlers

Reikalauja SANTA FE RY.

Darbas Moterims ir Vyrams

GEROS ALGOS

Pilną arba Dalį Laiko Galit Dirbt Viršlaikio Kiek tik Norite

Laikas ir Pusė 8 val. Darbo Taip pat Sekmadienis ir Šventadienis

Patyrimas Nereikalingas

Kreipkitės pas MR. BEHNKE

Warehouse Foreman 38th St. ir Central Park Ave.

COACH CLEANERS

Lengvas ir Smagus Darbas ir Paprastų Darbininkų Dirbt Roundhouse Darbą

Reikalauja Santa Fe Gelžkelis

Vyrų ir Moterų Dirbt Pilną arba Dalį Laiko

Patyrimas Nereikalingas

Kreipkitės pas MR. PRICE

Santa Fe Railway 18th St. & Wentworth Ave.

VYRŲ IR MOTERŲ REIKIA

Prie lenvų dirbtvės darbu. Apskaitit Central Pattern & Foundry Co. 3737 S. Sacramento

ti, nes būtų žiūrma, jog nebus leidus užsakyamai išpildyta.

Dėlei to majoras ėmėsi paskelbti visą savaitę mobilų zavimū darbininkų ir radijo zavimū.

„Vilnius“ Adm.

JIESKANTIEMS DARBO

Jieskanti ir gaunanti darbus „Vilny“ besiskelbiančiose firmose prašomi darbu biuruose priminti, kad matėte jų skelbimą „Vilny“.

„Vilnius“ Adm.

HELP WANTED—MEN Reikia Darbininkų

RADIO — RADAR ASSEMBLY DARBAS 100% KARINĖ IMONĖ

GERA MOKESTIS MOKINANTIS; REGULIARIAI PAKELIAME MOKESTI Reikalaujam

ASSEMBLERS SOLDIERS WIRE STRIPPERS CABLE LACERS KICK PRESS OPERATORIŲ INSPEKTORIŲ

Patogi nuvažioti karais, elevatoriais ir busais

LYON & HEALY 1423 W. Lake

VYRŲ REIKIA

SVARBIEM KARO DARBAM

ELENO WAREHOUSE PATYRIMO NEREIKIA GEROS DARBO SĄLYGOS ATSIŠAUKIT I

2924 W. 51st St. NUO 9 RYTO IKI 5 POPIET Central Steel & Wire Co.

VYRŲ IVAIRIAM DARBUI DIRBTUVĖJE

Patyrimas Nereikalingas Kiekvienas žmogus gali išmokt šio darbo

Pastovus Darbas Kreipkitės tuojau: J. A. Olson Co. 2500 W. 21st Place

PLOVIMUI INDŲ

IR BUŠ BOY Aukšta Mokestis, Geras Valdas. Dieninis arba Naktinis Darbas. HOMESTEAD FOODS 2600 N. Clark Street Diversey 4577

Pranešimai iš Ketur

DETROIT, MICH. Aldo Choras stalo "Cigona Romanas", sekmdienį, vasario 6, Lietuvių Sveitinėj, 25th ir W. Vernor Hwy. programą prasidės 5:30 val. vakaro.

LIETUVIŲ EK-MAINIERŲ KLUBO parengimas įvyks vasario (February) 5-tą d. šventadienio vakarą, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

NORTH SIDE LDS 112-los kuopos svarbus susirinkimas įvyks pirmadienį, vasario-February 7 d., 1944 m., Vengru Sveitinėje, 1632 Milwaukee Ave., 7:30 val. vakaro.

LDS II-ro APSKRICIO POSEDIS įvyks vasario 7 d., 8:00 val. vakaro, "Vilnius" Sveitinėje, 3118 So. Halsted St.

BRIGHTON PARK L. D. D. 78 Kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, vasario 7-tą d., 7:30 v. v. Hollywood sveitinėj, 2417 W. 43rd Street.

Vietiniai Pranešimai KENOSHA, WIS. Sovietiniai Juditai

"Lad From Our Town" ir "Leningrad Music Hall" bus rodomi Hollywood teatre, pirsdienį vasario 7 dieną, Pradžią 7 val. vakaro.

Jieskanti ir gaunanti darbus "Vilny" besiskelbiančiose firmose prašomi darbu biuruose priminti, kad matėte jų skelbimą "Vilny".

„Vilnius“ Adm.

HELP WANTED—MEN Reikia Darbininkų

DARBININKŲ del lumber yard

60c į Valandą pradžiai. už viršlaikį mokame laiką ir pusę

Wm. B. Crane Co. 913 W. Cermak Rd.

REIKIA Vyrų ir Vaikinių Darbu Fabrike

Patyrimas Nereikalingas 70c į Valandą Pradžioje

Išlavinsime jų pastovaus darbo. Už naktinį darbą mokame 75c į valandą.

Kiekvieną savaitę dirbame 14 valandų viršlaikio ir mokame už laiką ir pusę. Kreipkitės pas: THOMAS MOULDING FLOOR CO. 4528 W. 51st Street

DARBININKŲ DEL FOUNDRES

Maintenance Men—Chippers ir Grinders

PASTOVUS DARBAS IR GERA MOKESTIS Čia pat Pradėkiti Darbą su Kuriam Departamente DARBAS IR PO KARO Patyrimas Nereikalingas Apmokame Gerai Laikė Mokinimosi

MŪŠU MOKESTIS YRA LYGI AUKŠČIAUSIAI MOKAMAI INDUSTRIOJ

Kreipkitės į Employment Office THE WESTERN FOUNDRY CO. 3634 S. Kedzie Ave.

Engle Lathé Turret Lathé Milling Machine Drill Press Operators

Gerą progą patyriusiems darbininkams. Yra keletas ir dienų darbu. Gera mokesčiai. Patogios darbo sąlygos. Minimum 54 valandos savaitėje. Taip pat turime darbu dēi

Darbininkų HAND TRUCKERS IR ŠLAVIKŲ

viesiems trim šiftams Illinois Gear and Machine Co. 2108 N. Natchez St. 6500 J. Šiaurė

REAL ESTATE—SALE PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir statulius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dēi greitėsio pataravinimo šaukite: PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE—LOANS —INSURANCE 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 1001 (Po 6:00 P. M. šaukite VIRGINIA 1693)

APSISAUOGK—NESIGAILESI NELAUKI, RYTOJ GALI BŪT CERVELU. Aprašk—išdirbtink savo Namus, Beldis, Biurus, Lengvas, Automobilius nu visokių nelaimių, Public Liability atq Tavernų ir Hold Up Insurance.

Taipgi rašau visokią apraūdą ant žmonių: HEALTH, ACCIDENT & LIFE INSURANCE. Pirmą negu imsite koją nors Insurance arba atnaulinsite seną, pamatykite mane. Nusistebėsite, kad už visai mažą mokesčių, galite apdrauoti kitur ir turite, kad turėt su ramybę. Paskolos ant Namų ir ant Automobilių naujų ir senų labai mažą mokesčių. Gerkite apdrauina kitur ir paskut, penstykite mane, matysite, kiek aš Temstos pinigų gėliu sutauopyti.

MUTUAL TRUCKING CO. 817 West 21st Street

Apsigynimo Imonė S A R G O 47 Valandos Savaitėje \$32.00 Algos COMMUNITY MOTORS, INC. 235 E. 33rd St. Phone Calumet 4300

Tuoju Stokite į 100% Pinai Karinį Darbą TURIME DARBO VYRAMS IR MOTERIMS PUNCH PRESS OPERATORIŲ ir Ivairių fabrikų darbininkų. Esant reikalui, mes jus išlavinsime. Geros užmokesčiai net iki 55 valandų. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Savaitinis darbas.

QUADRIGA MFG. CO. 213 W. Grand Ave.

"VILNIS" — largest Lithuanian newspaper in the Chicago area.

JOHN SINKUS 2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 9000

HELP WANTED—MEN Reikia Darbininkų

DARBININKŲ del lumber yard

60c į Valandą pradžiai. už viršlaikį mokame laiką ir pusę

Wm. B. Crane Co. 913 W. Cermak Rd.

REIKIA Vyrų ir Vaikinių Darbu Fabrike

Patyrimas Nereikalingas 70c į Valandą Pradžioje

Išlavinsime jų pastovaus darbo. Už naktinį darbą mokame 75c į valandą.

Kiekvieną savaitę dirbame 14 valandų viršlaikio ir mokame už laiką ir pusę. Kreipkitės pas: THOMAS MOULDING FLOOR CO. 4528 W. 51st Street

DARBININKŲ DEL FOUNDRES

Maintenance Men—Chippers ir Grinders

PASTOVUS DARBAS IR GERA MOKESTIS Čia pat Pradėkiti Darbą su Kuriam Departamente DARBAS IR PO KARO Patyrimas Nereikalingas Apmokame Gerai Laikė Mokinimosi

MŪŠU MOKESTIS YRA LYGI AUKŠČIAUSIAI MOKAMAI INDUSTRIOJ

Kreipkitės į Employment Office THE WESTERN FOUNDRY CO. 3634 S. Kedzie Ave.

Engle Lathé Turret Lathé Milling Machine Drill Press Operators

Gerą progą patyriusiems darbininkams. Yra keletas ir dienų darbu. Gera mokesčiai. Patogios darbo sąlygos. Minimum 54 valandos savaitėje. Taip pat turime darbu dēi

Darbininkų HAND TRUCKERS IR ŠLAVIKŲ

viesiems trim šiftams Illinois Gear and Machine Co. 2108 N. Natchez St. 6500 J. Šiaurė

REAL ESTATE—SALE PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir statulius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dēi greitėsio pataravinimo šaukite: PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE—LOANS —INSURANCE 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 1001 (Po 6:00 P. M. šaukite VIRGINIA 1693)

APSISAUOGK—NESIGAILESI NELAUKI, RYTOJ GALI BŪT CERVELU. Aprašk—išdirbtink savo Namus, Beldis, Biurus, Lengvas, Automobilius nu visokių nelaimių, Public Liability atq Tavernų ir Hold Up Insurance.

Taipgi rašau visokią apraūdą ant žmonių: HEALTH, ACCIDENT & LIFE INSURANCE. Pirmą negu imsite koją nors Insurance arba atnaulinsite seną, pamatykite mane. Nusistebėsite, kad už visai mažą mokesčių, galite apdrauoti kitur ir turite, kad turėt su ramybę. Paskolos ant Namų ir ant Automobilių naujų ir senų labai mažą mokesčių. Gerkite apdrauina kitur ir paskut, penstykite mane, matysite, kiek aš Temstos pinigų gėliu sutauopyti.

MUTUAL TRUCKING CO. 817 West 21st Street

Apsigynimo Imonė S A R G O 47 Valandos Savaitėje \$32.00 Algos COMMUNITY MOTORS, INC. 235 E. 33rd St. Phone Calumet 4300

Tuoju Stokite į 100% Pinai Karinį Darbą TURIME DARBO VYRAMS IR MOTERIMS PUNCH PRESS OPERATORIŲ ir Ivairių fabrikų darbininkų. Esant reikalui, mes jus išlavinsime. Geros užmokesčiai net iki 55 valandų. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Savaitinis darbas.

QUADRIGA MFG. CO. 213 W. Grand Ave.

"VILNIS" — largest Lithuanian newspaper in the Chicago area.

JOHN SINKUS 2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 9000

HELP WANTED—WOMEN Reikia Darbininkų

Gera Vieta Dirbti

MUMS REIKIA KELETO MOTERŲ PRIE LENGVO, MALONAUS DARBO

REIKIA PRITAIKINTI VEIDRODŽIUS PRIE FONŲ

NUOLAT DARBAS

GERA MOKESTIS GERA TRANSPORTACIJA

Paimkite Madison, Halsted, Ogden, Milwaukee arba Division gatvėkarį; Lake St. "L" arba Washington Blvd. busų iki dirbtuvės.

HOOKER GLASS & PAINT MFG. CO. 659 WASHINGTON BLVD. Klauskite MR. DILL.

Men Trainees

PRINTING INK FACTORY GERA POKARINĖ ATEITIS

Imam Patyriulus ir nepatyrulus. Nepatyrulus išlavinsime. Pilna insurancė ir Ligonbučio Aptarnavimas

FREDERICK H. LEVEY CO., Inc. 4250 W. 42nd Place

REIKIA VYRŲ Prie abėlinų foundrėje darbu. Pagelbininkų, Moulderių ir Coramakers.

HARTNETT FOUNDRY COMPANY 2837 S. Halsted

TROKŲ MEKANIKŲ PASTOVUS DARBAS BŪTINOJE PRAMONĖJE Wm. Fullerton Motor Truck Service 1819 W. 33rd PLACE

HELP WANTED—WOMEN Reikia Darbininkų

BURLINGTON RAILROAD

Turi Freight Handlers Darbo Moterims

Gera Mokestis ir Pastovus Darbas

Kreipkitės EMPLOYMENT OFFICE 433 W. Harrison 2nd Floor arba

RAILROAD RETIREMENT BOARD 409 W. Washington Klauskite Mr. CLEMENS

MERGINŲ MOTERŲ

• Pagelbininkės freighto kasieriai

Abemam darbu klerko ir Filling klerko Interensngas darbas

INTERSTATE DISPATCH, INC. 2700 So. Halsted St. Calumet 2929

Matykit MR. HOLT

HELP WANTED—WOMEN Reikia Darbininkų

Moterų ir Merginų IVAIRIAM DARBUI DIRBTUVĖJE

Patyrimas Nereikalingas Mes Jus Išlavinsime

Pastovus Darbas Kreipkitės pas J. A. Olson Co. 2500 W. 21st Place

PULLMAN AIRCRAFT

Reikalauja Material Movers

Metal Cleaners Paint Helpers Dženitorų Šlavikų

FIRMESNIS PATYRIMAS NEREIKALINGAS 100% KARNIS DARBAS GERAS UZMOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITĖ

Ideališkos Darbo Salygos. Patogi Transportacija. (103rd St. Bus, I. C. Suburban Train) COTTAGE GROVE AVE. KARAS

Darbo biuras atviras nuo 8 ryto iki 4-rių popiet Matykite Mrs. Drake

PULLMAN STANDARD CAR MFG. CO. Aircraft Division 900 E. 103rd Street

MERGINŲ ABELMAN OFISO DARBUI Turi Mokėt TYPIŲ ir Shorthand \$34 Savaitėje

ROYAL CHINA NOVELTY COMPANY 2715 Archer Ave.

MERGINŲ IR MOTERŲ 60c į valandą pradžioje

Abelman fabriko darbas. Patyrimas nereikalingas. Dieninis darbas, 48 valandos savaitėje. Reikalaujame pirmesnio darbdavio patildijimo.

JUKES & SHAFER 401 N. Leavitt Street

STENOGRAPHERS TYPISTS

COMPTOMETER OPERATORS

Also several girls for clerical work. Positions open for experienced girls also some beginners. See Miss Lynch.

ALBERT PICK CO., Inc. 2159 W. Pershing Rd.